

На основу члана 40 Статута Планинарског савеза Србије, Управни одбор Планинарског савеза Србије на седници одржаној 26.9.2023. године у Београду, донео следећи

П Р А В И Л Н И К О СТРУЧЊАЦИМА У СПОРТУ И СЛУЖБЕНИМ ЛИЦИМА У ПЛАНИНАРСКОМ САВЕЗУ СРБИЈЕ

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Стручњаци у спорту су она лица који обављају друге стручне послове у спорту, у складу са Законом о спорту, а која имају одговарајуће образовање за те врсте послова и доприносе остваривању спортских активности и спортских делатности у Планинарском савезу Србије (у даљем тексту: ПСС).

1. Стручњаци у планинарском спорту су:

- судије;
- делегати;
- лекари у спорту;
- спортски менаџери;
- спортски посредници;
- спортски саветници;
- маркиранти;
- спортски спасилац;
- остали стручњаци у спорту који доприносе успешном раду спортским удружењима.

2. Остала званична лица у ПСС и основним спортским планинарским организацијама:

- председник;
- генерални секретар;
- заступник;
- чланови органа управљања;
- чланови надзорног одбора;
- директор;
- спортски директор.

3. Остала званична лица на такмичењу:

- званични представници основних спортских планинарских организација (у даљем тексту: ОО);
- уређивачи смерова у природној стени:
 - уређивач спортско пењачких смерова Б нивоа – УССБ
 - уређивач спортско пењачких смерова А нивоа – УССА
- редари;
- сниматељи;
- остала званична лица која по потреби ангажује организатор спортске приредбе (у даљем тексту: такмичења).

Члан 2

Овим правилником, ПСС уређује питања везана за рад и унутрашњу организацију рада судија, рад и унутрашњу организацију рада делегата, као и рад свих осталих

званичних лица која обављају поједине послове везане за организацију спортских такмичења у оквиру ПСС.

Члан 3

Сви стручњаци у спорту као и остала званична лица наведена у овом Правилнику су дужни да поштују све нормативне акте ПСС (Статут, правилнике, одлуке ...) и да их примењују у пракси из свог делокруга рада и активности.

За свако кршење аката ПСС од стране стручњака у спорту и осталих званичних лица биће покренут дисциплински поступак и изречене казне у случају утврђене одговорности због чињења или не чињена радњи које су стручњацима у спорту и осталим званичним лицима дате као задатак.

Сваки напад, како физички и тако и вербални, од стране других субјеката у планинарском спорту (такмичари, спортских радника, публике и др.) биће строго кажњаван на основу Дисциплинског правилника ПСС.

Члан 4

Испуњеност услова за издавање, обнављање и одузимање дозволе за рад стручњацима у спорту прописаних овим правилником утврђује Комисија за издавање, обнављање и одузимање дозволе за рад спортских стручњака (у даљем тексту: КИООДР).

Управни одбор ПСС (у даљем тексту: УО ПСС) на предлог КИООДР може да овласти Територијалне савезе да у име ПСС издаје, обнавља и одузима дозвола за рад на подручју рада Територијалног савеза.

Делокруг, надлежности, састав и начин рада КИООДР уређују се овим правилником, Правилник о начину и поступку издавања, обнављања и одузимања дозволе за рад спортских стручњака Пословником о раду КИООДР и одговарајућим општим актима ПСС и надлежног Министарства.

Стручњаци у спорту који је завршио стручно оспособљавање у високошколској установе са којом ПСС нема потписан протокол о пословно-техничкој сарадњи, односно није полагао стручни део испита у ПСС, стиче право да подноси захтев за „ПР“ - Приправничку дозволу за рад са којом може спортски стручњак да ради само уз присуство стручњака у спорту са важећом дозволом за рад вишег нивоа од његове до полагања стручног испита у ПСС. По полагању стручног дела испита у ПСС стручњак у спорту стиче право на неку врсту (ниво) од дозвола за рад предвиђену овим правилником.

1. СУДИЈЕ

Члан 5

Карактеристични послови судије јесу: суђења на такмичењима по националним и међународним правилима игре.

1.1. КАТЕГОРИЗАЦИЈА СУДИЈА

Члан 6

На основу положеног судијског испита, судија стиче следећа звања:

- Судија;
- Национални судија;
- Међународни судија.

1.2. ИСПИТНА КОМИСИЈА

Члан 7

Испитна комисија састоји се од три члана.

Испитну комисију именује и разрешава Секретаријат Стручног савета спортских стручњака (у даљем тексту: ССССС) на предлог Комесара за судије из реда судија са положеним испитом бар за Националног судију или из реда Стручног савета спортских стручњака.

Дужину мандата чланова Испитне комисије одређује ССССС при избору, са могућношћу поновног избора.

Испитна комисија одлучује о питањима из своје надлежности већином гласова.

Број испита за полагања за судијска звања у току године зависи од броја лица заинтересованих за полагање, а мора бити најмање једном годишње.

Испитна комисија: одређује (бира) испитне задатке (питања), одређује лица која помажу при дежурању на писменом испиту, одлучује о допуштености помоћних средстава на испиту; одлучује како се врши преглед тестова, утврђује идентитет лица која полажу, одлучује о другим питањима одређеним овим правилником а везаним за спровођење испита.

Висину трошкова полагања испита одређује ССССС на предлог Испитне комисије

Члан 8

Испитна комисија води записник о судијским испитима, који садржи:

- датум и време полагања испита;
 - место полагања испита;
 - списак кандидата са основним подацима о сваком кандидату;
 - састав Испитне комисије и име председника;
 - бланко тестови са питањима су саставни део записника;
 - као прилог уз записник су сви тестови кандидата који су предати по завршетку испита;
 - посебно се уписују и воде спискови кандидата:
 - који су положили испит у целости и звање које су стекли,
 - који су положили само теоретски део испита,
 - који нису положили;
 - и друге податке које Испитна комисија сматра битним.
 - записник потписује записничар, председник Испитне комисије и као оверивачи остала два члана Испитне комисије.
- Записник се трајно чува у архиви ПСС.

1.3. ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА СУДИЈУ

Члан 9

Звање судије стиче се полагањем испита. Програм за полагање испита је јединствен за територију Републике Србије. Испитна процедура се спроводи на основу одредби овог Правилника и у складу са Правилником о номенклатури спортских звања и занимања.

Члан 10

Полагањем судијског испита судија може се стећи једно од судијских звања у пет планинарско спортских дисциплина:

- такмичарско пењање у леду и драј тулинг;
- планинарска оријентација и рогејнинг;
- планинарски трекинг;
- спортско пењање на природној стени;
- планинско трчање.

Члан 11

ССССС организује обавезне семинаре као услов организује обавезне семинаре као услов судија за полагање судијског испита.

ССССС на предлог Комесара за судије може донети одлуку и организовати полагање судијског испита без одржавања семинара.

Члан 12

ССССС на предлог Комесара за судије има право да дозволи судијама у изузетним околностима да полажу за вишу дозволу за рад, без обзира на године искуства, уколико сматра да је то у интересу ПСС.

Члан 13

За полагање испита за судију кандидат подноси захтев (Образац број 040С) електронским путем на званичну мејл адресе ПСС Комесару за судије и прилаже следећа документа:

- скенирана дипломе о највишем степену образовања (најмање III степен стручне спреме);
- скенирана Дипломе/Уверења о завршеном високом образовању првог степена (основне струковне студије и основне академске студије) и више образовање на акредитованим високошколским установама из области спорта, или завршеном програму одговарајућег оспособљавања I/ II нивоа у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања у Републици Србији или потврду (Образац број 28С) (оверава заступник ОО за који је последњи наступио) о пет/десет година активног судијског стажа у одговарајућој планинарско спортској дисциплини;
- кратку спортску биографију(СВ) (у склопу је Обрасца број 040С);
- да има препоруку Комисије планинарско спортске дисциплине за чије судијско звање полаже (само по захтеву Комесара за судије);
- скенирану планинарску ID картицу;
- скенирана потвда о лекарском прегледу у акредитованој здравственој установи;
- да није под суспензијом или казном забране обављања стручног рада у планинарском спорту (Изјава - Образац број 040С);
- ако се наплаћује, скениран доказ о уплати трошкова полагања испита на рачун ПСС (уплатница или извод из банке).

Комесар за судије може захтевати да кандидат поднесе и друге доказе, уколико процени да је то неопходно, као и да изврши проверу веродостојности приложених докумената.

Члан 14

Испит не може да полаже лице:

- млађе од 18 година у време пријаве за испит,
- које није члан ПСС,
- које није држављанин Републике Србије,
- које је дисквалификовано одлуком надлежног органа организације из области физичке културе и спорта,
- које се налази под суспензијом или казном забране обављања стручног рада у планинарском спорту,
- коме здравствени разлози онемогућавају вршење судијске дужности.

Члан 15

По пријему Захтева за полагање испита за судију, и пратеће документације, најкасније у року од три (3) дана од пријема, Комесар за судије може:

- утврдити да су испуњени услови за полагање испита;

- тражити допуну документације, коју подносилац захтева мора доставити у року од 3 (три) дана од дана пријема захтева за допуну. Уколико ни тада документација не буде комплетна, захтев се аутоматски одбацује уз писано образложење.

Комесар за судије електронске путем са званичне мејл адресе ПСС, обавештава подносиоца захтева и чланове Испитне комисије о својој одлуци.

Комесар за судије је дужан да образлажи разлог за одбијање захтева и даје поуку о правном леку (приговор и жалба) са напоменом о органима којима се достављају и роковима достављања.

Члан 16

Испит за судије се састоји из теоријског и практичног дела.

Испитна комисија може одлучити да се не полаже практични део испита уколико процени да то није неопходно.

Теоријски део испита се састоји у провери знања из Спортских правила, правила игре и нормативних аката ПСС, који се односе на организацију такмичења.

Тест садржи 40 питања и траје 45 минута. Кандидат који од овог броја питања не буде имао 21 тачних одговора, није положио испит и не излази на практични део испита.

Практични део испита се састоји у провери практичног знања у суђењу. Од максималних 20 бодова колико је могуће добити у практичном делу, кандидат мора да има минимум 12 бодова.

Полазник не сме на испиту да се служи недозвољеним средствима, да омета друге полазнике, да се непристојно и непримерене понаша. Наведено повлачи удаљавање са испита са забраном полагања у року од 12 месеци.

Члан 17

О резултатима испита Испитна комисија обавештава електронским путем са званичне мејл адресе ПСС судије које су биле на полагању и Комесара за судије.

О положеном испиту Испитна комисија доставља извештај (Образац број 098С) Комисији за обуку и усавршавање у планинарству (у даљем тексту: КПО) на основу којег се издаје Уверење о положеном испиту за судије.

1.4. ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА НАЦИОНАЛНОГ СУДИЈУ

Члан 18

По истеку рока од годину дана и одсуђених најмање два такмичења и да је минимална просечна оцена 3,00 на такмичењима које је судио у последњих годину дана, судија подноси захтев за полагање испита за Националног судију (Образац број 040С) Комесару за судије.

Прилаже и следећа документа: захтев (Образац број 040С), потврда о планинарском стажу - минимум десет година активног судијског стажа (Образац број 028С) (оверава заступник ОО за који је последњи наступио) или Уверење о завршеном програму одговарајућег оспособљавања II нивоа у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања у Републици Србији или Уверење о завршеном високом образовању првог степена (основне струковне студије и основне академске студије) и више образовање на акредитованим високошколским установама из области спорта.

Члан 19

По пријему Захтева за полагање испита за националног судију, и пратеће документације, најкасније у року од три (3) дана од пријема, Комесар за судије може:

- утврдити да су испуњени услови за полагање испита;

- тражити допуну документације коју подносилац захтева мора доставити у року од 3 (три) дана од дана пријема захтева за допуну. Уколико ни тада документација не буде комплетна, захтев се аутоматски одбацује уз писано образложење.

Комесар за судије електронском путем са званичне мејл адресе ПСС, обавештава подносиоца захтева и чланове Испитне комисије о својој одлуци.

Комесар за судије је дужан да образлажи разлог за одбијање захтева и даје поуку о правном леку (приговор и жалба) са напоменом о органима којима се достављају и роковима достављања.

Члан 20

Теоријски део испита се састоји из полагања тест из познавања Спортских правила, правила игре и нормативних аката ПСС, који се односе на организацију такмичења. Тест садржи 40 питања и траје 45 минута. Кандидат који од овог броја питања не буде имао 21 тачних одговора, није положио испит и не излази на практични део испита.

Практични део испита се састоји у провери практичног знања у суђењу. Од максималних 20 бодова колико је могуће добити у практичном делу, судија мора да има минимум 15 бодова.

Испитна комисија може одлучити да се не полаже практични део испита уколико процени да то није неопходно.

Судија је обавезан да приложи доказ о уплати трошкова полагања испита на рачун ПСС (уплатница или извод из банке).

О резултатима испита Испитна комисија обавештава електронским путем са званичне мејл адресе ПСС судије које су биле на полагању и Комесара за судије.

О положеном испиту Испитна комисија доставља извештај (Образац број 098С) КПО на основу којег се издаје Уверење о положеном испиту за Националне судије.

1.5. УСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗА МЕЂУНАРОДНОГ СУДИЈУ

Члан 21

Националне судије који желе да полагају за Међународног судију, подносе захтев (Образац број 040С) Комесару за судије.

Да би Национални судија добио одобрење Комесара за судије за полагање за Међународног судију, Национални судија мора да испуни следеће услове:

- да је Национални судија најмање три године пре датума полагања за Међународног судију;
- да је у протекле три године судио најмање 6 (шест) домаћих такмичења која се налазе у Календару такмичења ПСС;
- да је у протекле три године просечна оцена суђења минимално 3,50;
- да говори или довољно разуме енглески језик да би могао да се споразуме са колегама, делегатом и стручним посматрачем суђења, да разуме инструкције које му се дају и да прецизно влада стручним изразима у вези са суђењем и такмичењем (подношење извештаја, саопштавање својих одлука и захтева у вези са суђењем, путовањем и др.)

Члан 22

По пријему Захтева за полагање испита за Међународног судију, и пратеће документације, најкасније у року од три (3) дана од пријема, Комесар за судије може:

- утврдити да су испуњени услови за полагање испита;
- тражити допуну документације коју подносилац захтева мора доставити у року од 3 (три) дана од дана пријема захтева за допуну. Уколико ни тада документација не буде комплетна, захтев се аутоматски одбацује уз писано образложење.

Комесар за судије електронским путем са званичне мејл адресе ПСС, обавештава подносиоца захтева о својој одлуци.

Комесар за судије је дужан да образложи разлог за одбијање захтева и даје поуку о правном леку (приговор и жалба) са напоменом о органима којима се достављају и роковима достављања.

Члан 23

Комесар за судије издаје писмено одобрење (Образац број 043С) о испуњености услова за полагање за Међународног судије.

1.6. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ СУДИЈА

Члан 24

Стручно усавршавање судија постиже се путем општих стручних семинара, семинара за обнављање дозволе за рад и годишњих семинара који је услов за увршћивање на листу судија.

Ако сматра оправданим, ССССС на предлог Комесара за судије може да не организује стручно усавршавање судија сваке године и тада ће се судијама за ту годину признати 4 бода из образовне компоненте..

Стручно усавршавање судија одржава се најкасније 30 (тридесет) дана пре почетка такмичарске сезоне.

ССССС 30 (тридесет) дана пре одржавања стручних семинара судија објављује електронским путем на интернет страници ПСС, обавештење о одржавању семинара за судије и исто обавештење доставља електронским путем са званичне мејл адресе ПСС судијама са дозволом за рад.

Заинтересоване судија за присуство на едукацији 7 (седам) дана пре одржавања семинара искључиво електронским путем на званичну мејл адресу ПСС са назнаком за ССССС, подносе захтев за присуство на семинару.

Уколико на основу одлуке ССССС није одржан семинар за судија пред почетак такмичарске сезоне, судији се рачуна као да је присуствовао семинару за стручно усавршавање.

Све судије које нису прошли годишњи семинар који је услов за увршћивање на листу судија (што подразумева - пали на тесту, неоправдано одсуство) за наредну (или дату) сезону, имају аутоматски замрзнут статус судије дате такмичарске сезоне. Такве судије неће бити на листи судија за такмичење, док не буду присуствовале годишњем семинару који је услов за увршћивање на листу судија.

Изузетно у оправданим случајевима (лекарско оправдање, смрт у ужој породици) судија може изостати са годишњих семинара који је услов за увршћивање на листу судија.

Члан 25

Прописано стручно усавршавање подразумева бодовање активности – судија у 2 (два) нивоа: образовна и струковна компонента. Укупан број бодова се добија сабирањем остварених бодова из обе компоненте.

За обнављање дозволе за рад, потребно је у претходном периоду важења дозволе за рад (три године) сакупити најмање 12 бодова. Од сакупљених бодова, образовна компонента мора да чини минимум 6 бодова.

Вишак бодова се не може преносити за следеће обнављање дозволе за рад.

Бодови се рачунају на следећи начин:

Образовна компонента:	бодови
- присуствовање стручним семинарима у организацији ПСС	4
- презентација рада на стручним семинарима у организацији ПСС	7
- присуствовање стручно-научним семинарима у организацији:	
- Олимпијског комитета Србије	3

- Спортског савеза Србије	3
- акредитованих академских институција спорта	3
- Удружења судија Србије	3
- иностраних институција спорта	3
- презентација рада на стручним семинарима у организацији осталих субјеката	5
- издавање стручно-научних радова из подручја планинарско спортских дисциплина објављених у домаћим стручним издањима	3
- издавање стручно-научних радова из подручја планинарско спортских дисциплина објављених у иностраним стручним издањима	5
- израда и одбрана дипломских радова из подручја планинарско спортских дисциплина	6
- израда мастер рада и његова одбрана из подручја планинарско спортских дисциплина	8
- израда докторске дисертације и његова одбрана из подручја планинарско спортских дисциплина	10
- израда видео радова из подручја планинарско спортских дисциплина	5
- издавање књиге из подручја планинарско спортских дисциплина	8

Струковно-практична компонента – суђење на такмичењима ПСС:	бодови
--	---------------

- Међународно такмичење (главни судија) – по једном такмичењу	2
- Међународно такмичење (судија) – по једном такмичењу	1.5
- Главни судија – по једном такмичењу	1
- Судија – по једном такмичењу	0.5

Судија који је присуствовао стручно-научним семинарима који није у организацији ПСС је дужна да у року од 15 (петнаест) дана од дана завршетка семинара достави доказ (увређе, потврду или сл) о присуству на семинару електронским путем на званичне мејл адресе ПСС Комесару за судије и КИООДР како би било евидентирано.

Члан 26

У току такмичарске сезоне ССССС на предлог Комесара за судије, може да организује додатну едукацију судија у виду предавања, презентација, семинара и сл, са посебно дефинисаним темама, уколико сматрају да је то потребно.

Износ трошкова учешћа на семинару за судије, одређује ССССС на предлог Комесара за судије.

1.7. КОМЕСАР ЗА СУДИЈЕ

Члан 27

Стручни савет спортских стручњака именује Комесара за судије да обавља послове из овог правилника у име Стручног савета спортских стручњака у делокругу својих овлашћења предвиђеним овим правилником и да спроводи одлуке Стручног савета спортских стручњака и ССССС.

Комесар за судије има мандат 4 године са могућношћу поновног избора.

Комесар за судије за свој рад одговара Стручном савету спортских стручњака и ССССС.

Комесар за судије може бити раније опозван или разрешен одлуком Стручног савета спортских стручњака.

Члан 28

Делокруг, надлежности и начин рада Комесара за судије уређују се овим правилником а нарочито су:

- координација рада и сарадња са судијама;
- формира ранг листу судија;
- формира листу судија за такмичење;
- поименично делегира судија за такмичење;
- даје сагласност за судије за такмичења која нису календару такмичења ПСС;
- предлаже ССССС организацију саветовања и семинара о актуелним питањима за судије;
- предлаже ССССС организацију семинара, течајева и испита за судије, те утврђивање и припрема програма за исте у складу са овим Правилником;
- предлаже ССССС измене и допуне Плана и програма за полагање испита за судије и Националне судије;
- предлаже ССССС чланове Испитне комисије, именовање предавача на семинарима;
- предлаже кандидате за Међународне судије;
- води евиденцију стручног усавршавања судија (Образац број 037С);
- скида са листе судије у складу са овим Правилником;
- предлаже правилник о судијским таксама и другим накнадама у вези вршења судијских дужности, као и друга потребна нормативна акта,
- може утицати саветодавно на израду и допуну Спортских Правилника ПСС;
- у складу са овим Правилником изриче казне за дисциплинске прекршаје судијама;
- у циљу додатне обуке нових судија Комесар за судије може да их именује за помоћне судије главних судија на такмичењу. Делокруг рада на такмичењу одређује им главни судија такмичења;
- поднеси пријаву против судија дисциплинском судији у складу са овим правилником и Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности ПСС;
- да на крају календарске године подноси извештај о свом раду ССССС;
- врши и друге послове које му повери Стручни савет спортских стручњака и ССССС.

Члан 29

Комесару за судије у следећим случајевима раније престаје мандат:

- на писани захтев или оставком;
- ако му ССССС на крају календарске године не усвоји извештај о раду;
- ако му је правноснажном судском одлуком изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у области спорта, док трају правне последице осуде;
- ако му је изречена мера трајне забране обављања функција у области спорта због повреде антидопинг правила, у складу са Законом о спречавању допинга у спорту;
- ако својим активностима нарушава углед ПСС;
- ако се служи нечасним и недозвољеним средствима;
- ако изостану задовољавајући резултати у раду;
- ако не извршава одлуке Стручног савета спортских стручњака и ССССС;
- ако прелази оквире својих овлашћења предвиђених овим правилником;
- престанком чланства у ПСС.

У случају да раније престане мандат Комесара за судије, председник Стручног савета спортских стручњака је обавезан да омогући минималан рад, до избора новог Комесара за судије.

Мандат новоизабраном Комесару за судије траје до краја мандата већ изабраних чланова ССССС.

1.8. ОЦЕЊИВАЊЕ СУЂЕЊА

Члан 30

За суђење на такмичењима, судије се оцењују бројчаном оценом по прописаним критеријумима из овог правилника.

Члан 31

Оцењивање судија на свим такмичењима која су у календару ПСС врши Главни судија у писменом извештају (Образац број 049С).

У Образац број 049С делегат на такмичењу је обавезан одмах после такмичења, а најкасније 30 минута од завршетка такмичења, да оцени главног судију.

Члан 32

Оцена (бодовање) суђења у Обрасцу број 049С и како формирати оцене:

- учинак судија оцењује се само за приказано суђење на датом такмичењу;
- све компоненте морају бити вредноване одговарајућим бројем бодова сходно утичку судија у датом сегменту;
- ако у табели „Оцена квалитете суђења на такмичењу од 0 до 50 бодова“ дато:
 - 0 бодова, без обзира на укупан број бода судија не може добити већу оцену од 1 (незадовољавајуће),
 - 10 и мање бодова, без обзира на укупан број бода судија не може добити већу оцену од 2 (задовољавајуће);
- Критеријум оцењивања квалитета суђења на такмичењу:
 - до 10 бодова – судија је имао много грешака, недостатак контроле, утицај на резултат такмичења (макар и са једном грешком), повећање тежине такмичења,
 - до 20 бодова – судија је имао већи број грешака (преко 5) које нису утицале на исход такмичења. Слаба контрола такмичења. Ова оцена се може дати и за мањи број грешака, ако те грешке директно нарушавају ток такмичења,
 - до 30 бодова – судија је имао више грешака (од 3 до 5) које нису утицале на исход такмичења. Нормална контрола такмичења,
 - до 40 бодова – судија је доносио исправне одлуке уз пар грешака (највише 2) током целог такмичења. Добра контрола такмичења,
 - до 50 бодова – судија је доносио исправне одлуке током целог такмичења, без и једне грешке. Веома добра контрола такмичења.

Члан 33

Максимални број бодова који може добити судија на једном такмичењу је 100 (сто) и то:

- Тачност доласка на такмичење од 0 до 15 бодова;
- Одећа (комплетност одеће, уредност...) од 0 до 10 бодова;
- Однос према: такмичарима, тренерима, публици, другим судијама од 0 до 25 бодова;
- Оцена квалитета суђења на такмичењу од 0 до 50 бодова.

Оцењивање се врши оценама од 1 до 5 и то:

1. Незадовољавајуће - распон бодова је од 0 до 28;
2. Задовољавајуће - распон бодова је од 29 до 48;
3. Добро - распон бодова је од 49 до 64;
4. Врло добро - распон бодова је од 65 до 88;
5. Одлично - распон бодова је од 89 до 100.

Члан 34

Судије које нема довољну просечну оцену на крају такмичарске сезоне, аутоматски се не уврштавају на листу судија за наредну такмичарску сезону:

- За судију, минимална просечна оцена мора да буде 2,5;
- За Националног судију, минимална просечна оцена мора да буде 3.0;
- За Међународног судија, минимална просечна оцена мора да буде 3,5.

1.9. РАНГ ЛИСТА СУДИЈА

Члан 35

Ранг листа судија на основу оцена из извештаја главног судије (Образац број 049С) мора бити сачињена најкасније 7 (седам) дана по завршетку такмичарске сезоне.

Место на ранг листи утврђује се на основу збира свих оцена судије у току такмичарске сезоне. На ранг листи за сваког судију се такође представља и просечна оцена суђења у току такмичарске сезоне.

Ранг листу формира Комесар за судије, а у складу са претходним ставом овог члана и то:

- „А“ ранг листу главних судија - са звањима Националног и Међународног судије и
 - „Б“ ранг листу судија – са звањем судија
- Комесар за судије ранг листу објављују на интернет страници ПСС.

1.10. ЛИСТА СУДИЈА ЗА ТАКМИЧЕЊА

Члан 36

Комесар за судије формира листу судија најкасније 30 (тридесет) дана дана пре почетка такмичења на основу следећих критеријума:

- ранг листе судија,
- обавезног семинара који је услов увршћивања на листу судија.

Листу судија који су стекли услов да суде у наредној години формира Комесар за судије, у складу са претходним ставом овог члана и то:

- „А“ листу главних судија - са звањима Националног и Међународног судије (да суде сва такмичења без икаквог ограничења)
- „Б“ листу судија – са звањем судија (да суде сва такмичења са ограничењем да не могу бити делегирани да буду главне судије на сениорским такмичењима).

Члан 37

Листа судија поред имена судије и врсте/нивоа дозволе за рад, обавезно мора да садржи и судијска звања за сврху делегирања судија за суђење само на такмичења на планинарско спортских дисциплина за које има судијско звање.

Члан 38

По усвајању листе судија који су стекли услов да суде у наредној години у року од 3 (три) дана од дана усвајања листе, Комесар за судије доставља листу електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС:

- судијама са листе,
- комисијама планинарско спортских дисциплина,
- ССССС,
- објављује се на интернет страници ПСС и мора бити видљиво све време трајања такмичарске сезоне.

1.11. ДЕЛЕГИРАЊЕ СУДИЈА

Члан 39

Комисије планинарских спортских дисциплина на основу усвојеног календара такмичења, предлажу број потребних судија за свако такмичење посебно Комесару за судије.

Комисије планинарских спортских дисциплина могу да предлажу и поименично судије са усвојене листе судија (са „А“ листе главних судија – главног судију, а са „Б“ листе судија – остале судије), за свако такмичење посебно Комесару за судије.

Поименично делегирање судија врши Комесар за судије, са:

- „А“ листе главних судија – главног судију,
- „Б“ листе судија – остале судије

Комесар за судије мора да води рачуна да се према тежини и значају такмичења делегирају одговарајуће судије према њиховим способностима и квалитету.

Комесар за судије мора да води рачуна о економичности организације такмичења и да судије делегира на што краће релације.

Поименично делегирање судија врши председник Стручног савета спортских стручњака само у случају да није именован Комесар за судије.

ОО немају право да траже изузеће судије, осим оправданих разлога - позитивно решење на жалбу с такмичења које је водио судија за којег се тражи изузеће у року од 3 дана од дана објављивања одлуке о делегирању судије. Комесар за судије доноси нову одлуку најкасније у року од 48 часова од добијања тражења изузећа судије.

Судије делегиране за обављање дужности на одређеном такмичењу, могу да буду одлуком Комесара за судије замењени, ако то интереси такмичења захтевају или ако они сами откажу.

Члан 40

Судија, који је увршћен на листу судија, има право да буде делегиран за обављање дужности на најмање 1 (једно) такмичење у току једне такмичарске сезоне, осим у случају изрицања дисциплинске мере (казне).

Члан 41

За такмичења која нису календару такмичења ПСС, организатор сам бира судије али је дужан да 30 (тридесет) дана пре почетка такмичења прибави писмену сагласност Комесара за суђење да одређене судије могу судити. У противном Комесар за судије ће покренути дисциплински поступак.

Члан 42

Одлука о делегирању судија се благовремено, најкасније 30 (тридесет) дана пред одржавање такмичења саопштава судијама, организатору такмичења и Комисији планинарске спортске дисциплине у оквиру које се одржава такмичење електронским путем са званичне мејл адресе ПСС или преко интернет странице ПСС.

Члан 43

Судије на такмичењу могу бити:

- Главни судија - одговоран је за рад и понашање свих судија на такмичењу.
- Судија на смеру/болдер проблему - узима такмичарске листе од такмичара и на њих уписује резултат који је такмичар остварио и верификује га својим потписом;
- Судије на стазама - контролор на контролној тачки обављају следеће послове:
 - прати такмичење и понашање такмичара на стази, води регистар пролазних времена такмичара на контролној тачки,
 - у случају кршења одредби било ког правилника од стране такмичара предлаже казне које изриче главни судија,

- Контролише рад аутоматике и упозорава такмичаре и главног судију на евентуалне сметње.
- Судија мериоц времена;
- Судија администратор:
 - пре почетка такмичења скупља пријаве учесника такмичења,
 - уписује резултате у записник,
 - потписује записник и предаје на увид и потпис главном судији,
 - замењује главног судију кад је одсутан.

1.12. ИЗВЕШТАВАЊЕ О СПРЕЧЕНОСТИ СУДИЈЕ

Члан 44

Судија је дужан да суди на такмичењу за које га одреди надлежни орган за делегирање.

Судија, који је спречен из оправданих разлога не може да обави дужност за коју је делегиран, дужан је да о томе обавести електронским путем на знаничну мејл адресе ПСС Комесара за судије најкасније 10 (десет) дана пред одржавање такмичења.

Отказ мора бити писано образложен.

Са листе судија Комесар за судије именује новог судију.

Уколико судија два пута неоправдано откаже суђење на такмичењима аутоматски се брише са листе суђења за ту календарску годину.

Изузетно од става 1 овог члана, судија може отказати већ објављено делегирање, односно може о свом заузећу писмено обавестити Комесара за судије и по истеку рока од 10 (десет) дана, уколико за то постоје нарочито оправдане објективне околности које се нису могле предвидети, нити спречити (лекарско оправдање, смрт у ужој породици).

Члан 45

Судије су обавезне да о свакој промени места боравка, адресе стана, мејл адресе или пријављених бројева телефона за комуникацију у року од 48 часова, електронским путем на званичну мејл адресу ПСС обавесте Комесара за судије.

Члан 46

Судија који се налази на боловању из личних разлога, не може за то време да суди такмичење.

Судија који користи боловање због болести члана породице може за то време да суди такмичење.

1.13. ОБАВЕЗЕ СУДИЈА НА ТАКМИЧЕЊУ

Члан 47

Обавезе главног судије на такмичењу нарочито су:

- у случају да је делегат налажио организатору да отклони недостатке у организацији такмичења, тек након отклањања неправилности главни судија може да означи почетак такмичења;
- надлежан је за примену и тумачење у пракси на такмичењу свих правила ПСС за такмичење и суђење (овај Правилник, Спортских правила, Правила игре и Пропозиција такмичења), а у случају кршења истих доноси одговарајуће одлуке и његова одлука је коначна на такмичењу;
- надлежан је за решавање приговора на регуларност такмичења и његова одлука је коначна на такмичењу;

- води или да организује да неко води потребну евиденцију и документацију о току такмичења;
- озваничава резултате такмичења;
- дужан је да истакне табелу са резултатима на официјелну огласну таблу, најкасније 15 минута од учешћа последњег такмичара;
- доставља организатору, по завршетку такмичења, извештај о постигнутим резултатима на такмичењу;
- одговоран за рад осталих судија, има право да званично опомене судију, овлашћен је да искључи са такмичења судију за физички напад на главног судију, тренера, такмичара, службено лице, представника ОО, делегата, гледаоца итд. Овлашћен је да за искљученог судију нађе одговарајућу замену за наставак такмичења;
- мора да документује сваки инцидент или став везан за лоше владање судије било да је уочено, сумњиво или је истинито, али недоказано. То треба да уврсти у извештај са такмичења који прилаже Комесару за судије, који ће одлучити има ли потребе покретати даљу истрагу;
- дисквалификује такмичара, тренера или службено лице:
 - за тешку повреду техничких или спортских правила који утичу на постигнут резултат,
 - за неспортско понашање тренера, такмичара према противнику, службеним лицима или публици. Гестикулације или изговорене речи, које се косе са духом спортског понашања, сматрају се неспортским понашањем (у даљем тексту: неспортско понашање),
 - За физички напад тренера, такмичара према противнику, службеним лицима или публици. Под "физичким нападом" у смислу овог правила подразумева се изразито груб и намеран насртај на телесни интегритет неке друге особе (такмичара, судију, службена лица, представника ОО, делегата, гледаоца итд.). Другим речима речено, не ради се једноставно о рефлексном реаговању или резултату непажљивог и неприкладног поступања. Пљување се изричито третира као физички напад (у даљем тексту: физички напад),
 - на основу своје процене главни судија може лице удаљити са такмичења и без предходне опомене;
- за учињене дисциплинске прекршаје из предходног става главни судија је обавезан да поднесе Пријаву за покретање дисциплинског поступка дисциплинском судији;
- у случају да на такмичењу нема делегата такмичења, главни судија преузима и улогу делегата такмичења и тада је у обавези да поднесе извештају са такмичења, и за делегата на обрасцу (Образац број 046Д);
- да поднесе пријаву дисциплинском судији у складу са Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ПСС;

Члан 48

На захтев судије такмичар је дужан да потврди идентитет такмичарском књижицом.

Члан 49

Делегирани судија је дужан да 60 минута пре времена одређеног за почетак такмичење буде на месту такмичења.

У случају спречености (недоласка) члана делегиране судијске екипе, његова замена се обавља на следећи начин:

- уколико делегирани главни судија не дође на такмичење, делегат на такмичењу одредиће из редова присутних делегираних судија, судију са највишим рангом да обавља дужност главног судије само уз телефонску сагласност Комесара за судије, а ако нема сагласности Комесара за судије такмичење се одлаже;

- уколико делегирани судија не дође на такмичење, главни судија на такмичењу може заменити судија из присутне публике или из редова учесника такмичења (услов је да нема права да се такмичи), уколико може доказати своју стручност дозволом за рад за судије.

Члан 50

Толерише се кашњење такмичара са стартом на такмичењу с тим што се оном ко касни, време кашњења урачунава у време потрошено на стази. Кашњење на такмичење се толерише највише 15 минута од времена заказаног за почетак такмичења.

Уколико ОО организатор такмичења не дозволи делегираним судијама да суде такмичење за коју су делегирани, главни судија је обавезан да поднесе пријаву дисциплинском судији, а такмичење се одлаже.

У случају да уочи недостатке у организацији такмичења, главни судија предлаже делегату да налажи организатору да недостатке отклони. У случају да то није урађено, може предложити делегату да забрани такмичење или да заустави или измени поједине сегменте организације и реализације такмичења.

Уколико у току такмичења постоје фактори који угрожавају безбедно одвијање даљег такмичења (лоши временски услови, ...) главни судија је дужан да заустави такмичење. Уколико није могуће наставити такмичење ни после једног часа од заустављања такмичења, главни судија предлаже делегату да прекине такмичење. Оваква одлука увек се доноси уз консултације главног судије, делегата и званичних представника ОО.

Члан 51

Судија на такмичење мора доћи у чистој и испеглаој спортској опреми.

Судија не сме на спортској опреми имати било каква обележја ОО на такмичењима.

1.14. ПРИМЕДБЕ И ЖАЛБЕ У ТОКУ ТАКМИЧЕЊА

Члан 52

У духу спорта сви учесници такмичења дужни су да покушају да своје спорове реше мирним путем.

Уколико такмичар има примедбе на догађаје у току такмичења дужан је у року од 5 минута по завршетку свог такмичења поднесе главном судији. Примедбе могу бити усмене.

Уколико има примедби на одлуку судије, такмичар или званични представник ОО може поднети жалбу главном судији у писаном облику најкасније 15 минута по истицању табелу са резултатима на официјелну огласну таблу.

Жалба може бити уложена искључиво на конкретну повреду правила од стране, судија или такмичара.

Жалба не може бити уложена на резултат такмичара, једино уколико се сматра да је резултат последица неадекватног суђења онда се то наводи као разлог.

Свака жалба која није поднета у предвиђеном року или није за конкретну повреду правила сматра се неприхватљивом.

Такмичар у писменом облику добија одговор на жалбу од главног судије. Такмичар или званични представник ОО је дужан сам да дође по одговор.

Одлуке главног судије о жалби коначна је на такмичењу.

На одлуку главног судије о жалби или на грешке које је направио у току такмичења може се поднети жалба делегату такмичења у писаном облику лично по завршетку такмичења или најкасније 48 сата после такмичења на званичну мејл адресу ПСС са назнаком за делагата. Делегат о жалби даје своје мишљење и дужан је

да је проследи најкасније 48 сата по пријему жалбе Комесару за судије који о жалби доносе одлуку.

Ниједно Службено лице не може бити санкционисано уколико је поступало по овом Правилнику и у складу са другим актима Савеза и Законом.

1.15. НАКНАДЕ СУДИЈСКИХ ТРОШКОВА

Члан 53

Судија, који је одређен да суди такмичење, има право на одређену накнаду за обављање службене дужности.

Висину накнаде, из претходног става, утврђује УО ПСС, а на предлог Комесара за судије.

Када службено лице обавља дужност ван места становања, поред одређене накнаде наплаћује и путне трошкове према трошковнику који утврђује УО ПСС.

Технички организатори такмичења су у обавези да обезбеде судији на такмичењу исхрану током такмичења и преноћиште, ако је старт – циљ отворен више од 14 часова. Ако технички организатори такмичења нису у могућности да обезбеде исхрану и преноћиште, онда то обезбеђује комисија под чијом се ингеренцијом одвија такмичење.

Комесар за судије је обавезан да 24 сата пре старта такмичења дужан је да извести судију о месту преноћишта, ако су испуњени услови из првог става овог члана. У случају да судији није обезбеђено преноћиште и исхрана, а испуњени су услови из првог става овог члана, комисија под чијом се ингеренцијом одвијало такмичење судији се исплаћује у целини према приложеним рачунима за преноћиште у складу са Правилником за надокнаду путних трошкова и дневница у земљи и иностранству.

Члан 54

Судија који наплати веће трошкове или накнаду него што има право по трошковнику, учинио је прекршај из Дисциплинског правилника ПСС, а обавезан је да више наплаћени износ трошкова врати.

За учињени прекршај сноси одговорност по одредбама Дисциплинског правилника ПСС.

Члан 55

Судије обављају стручне послове: рад у Испитним комисијама, провери теоријског и практичног знања, изради стручних реферата и др. хонорарно или волонтерски.

Ако судија ове дужности и послове врши ван свог места боравка припадају му и путни трошкови у складу са одлуком УО ПСС.

Одлуку о висини накнаде за обављање стручних послова, из става 1. овог члана на предлог Комесара за судије доноси УО ПСС.

1.16. ПОДНОШЕЊЕ ИЗВЕШТАЈА О СУЂЕЊУ

Члан 56

Главни судија на такмичењу дужан је да најкасније у року од 24 часа по завршеном такмичењу поднесе писмени извештај (Образац број 046С и Образац број 049С електронским путем на званичну мејл адресе ПСС Комесару за судије.

Приликом израде извештаја главни судија је обавезан да детаљно опише инциденте на такмичењу и у вези са обављеном дужношћу, да образложи искључење спортиста као и одстрањења службених лица ОО, као и да укаже на недостатке у организацији и обезбеђењу такмичења.

Против главног судије који у извештају не наведе све нерегуларности на такмичењу, недостатке у организацији, не наведе инциденте на такмичењу или не да лошу оцену судијама који су имали пуно грешака, Комесар за судије је дужан да покрене дисциплински поступак.

1.17. МИРОВАЊЕ СТАЖА

Члан 57

Судија, који се налази под суспензијом надлежног органа ПСС или против кога се води поступак за дела нечасне природе у области спорта, не може да остварује своја права као судија до окончања поступка.

Члан 58

Судија има право да замрзне свој статус уколико има разложно објашњење за то. Основ за замрзавање статуса може бити привремено одсуство из земље, трудничко или породилско боловање, здравствени проблеми или неке друге непредвиђене околности.

Замрзнут статус може трајати максимум две године са могућношћу продужења на још једну годину.

Судија који жели да замршне статус у обавези је да у писаној форми са образложењем обавести Комесара за судије.

Уколико је у периоду замрзавања дошло до промене Спортских правила, судија пре активирања судијског статуса је у обавези да одслуша судијски семинар.

Одлуку о прихватању замрзнутог статуса судије доноси Комесар за судије на основу образложења самог судије.

Комесар за судије је обавезан да о својој одлуци извести КИООДР.

Током периода замрзнутог статуса судији се не сме прометити ниво на ком је био пре замрзавања статуса.

На судију међународне категорије који привремено прекине суђење примењују се нормативна акта Међународне организације.

1.18. РЕАКТИВИРАЊЕ

Члан 59

Судија коме је уважена оставка на судијско звање, или судија којем је правноснажно судском одлуком изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у области спорта после истека правне последичне осуде, или је био одстрањен одлуком дисциплинског органа из ПСС, па је касније рехабилитован, може да поднесе молбу за враћање у чланство Стручног савета спортских стручњака.

О молби за реактивирање одлучује Комесар за судије на основу образложења самог судије и прибављеног мишљења комисије планинарско спортске дисциплине у зависности од судијског звања.

Комесар за судије је обавезан да о својој одлуци извести КИООДР.

1.19. ОГРАНИЧЕЊА

Члан 60

Судија који врши дужност тренера не може да обавља судијску дужност на такмичењима на којима учествују спортисти његовог ОО.

Активан спортиста сениор може да полаже испит за судију. Активни спортиста сениор може да суди такмичења у узрасту ветерана, јуниора, кадета и пионира где не учествују такмичари из његовог ОО.

Судија ангажован као стручњак у спорту (спортски радник) или ако ради професионално у ОО не може да врши функцију судије на такмичењима у којима учествују спортисти његовог ОО.

Судија не може да суди на истом такмичењу, на којем се налази спортиста који је у блиским родбинским везама у првом колену.

Члан 61

ССССС на предлог Комесара за судије има право да дозволи судијама у изузетним околностима да врше функцију судије на такмичењима где не могу на основу „ограничења“, уколико сматра да је то у интересу ПСС.

1.20. ПРЕСТАНАК СУЂЕЊА

Члан 62

Судија аутоматски престаје да суди у следећим случајевима:

- подношењем оставке;
- ако му је истекла дозвола за рад;
- престанком чланства у ПСС;
- ако је кажњен доживотном забраном вршења функције у планинарском спорту;
- на основу правоснажне пресуде суда о изрицању мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у области спорта, док трају правне последице осуде.

Судија активно суди до навршене 70-те године живота, с тим што одлуком УО ПСС на захтев судије старосна граница може бити и виша.

1.21. КОНТРОЛА СУЂЕЊА

Члан 63

Као вид контроле и унапређење суђења, главни судија на такмичењу оцењује квалитет суђења судија, односно делегат на такмичењу оцењује квалитет суђења главног судију, оценом и на основу оцена се формира бодовна, рејтинг листа судија.

У одређеним случајевима, када то захтева ситуација на такмичењу и интерес судија, може да се одреди посебна контрола ради увида у вршењу дужности судија и квалитета суђења. Посебну контролу ради увида у вршењу дужности судија и квалитета суђења на такмичењу по правилу врши Комесар за судије или Комесар за судије може да одреди контролора из редова Националних судија са звањем из планинарско спортске дисциплине за које се такмичење одржава.

1.22. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СУДИЈЕ

Члан 64

Дисциплински преступи и прекршаји судије су кршење одредби овог правилника и других аката и одлука ПСС, а нарочито ови:

- одбије делегирану судијску дужност на такмичењу;
- неоправдано неодазивање и недолазак на суђење такмичења за које је одређен;
- неоправдано напуштање суђења на такмичењу;
- неоправдано закашњење на такмичење;
- некултурно, некоректно и неспортско понашање (вређање, клевете, физички напад и сл.);
- несавесно, необјективно руковођење такмичењем;
- одбијање сарадње са другим службеним лицима;
- недостављање судијског извештаја;

- не достављање извештај о постигнутим резултатима на такмичењу организатору такмичења у предвиђеном року;
- доношење погрешних одлука у току такмичења, а које утичу битно на резултат;
- непредузимање санкција за прекршаје које учине учесници такмичења, тренери судије и званична и скужбена лица на такмичењу;
- обраћање јавности које није у складу са овом правилником;
- ако у извештају главни судије не наведе све нерегуларности на такмичењу, недостатке у организацији, не наведе инциденте на такмичењу или не да лошу оцену судијама који су имали пуно грешака;
- конзумирање алкохола за време трајања такмичења.

Члан 65

За учињене дисциплинске преступе и прекршаје из претходног члана овог правилника, Комесар за судије може изрећи судијама следеће дисциплинске мере:

- опомена;
- забрана суђења одређене врсте или одређеног ранга такмичења за одређено време;
- суспензија суђења на одређени временски период.

Члан 66

Дисциплинска мера за незадовољавајуће суђење оцена 1 (један) значи аутоматски суспензију до краја такмичарске сезоне.

Члан 67

Опомена може бити дата само једанпут у току године, а у случају поновљеног прекршаја Комесар за судије доноси одлуку о суспензији на максимално 6 месеци. Временске дисциплинске мере не могу бити дуже од 6 месеци.

Члан 68.

Код доношења одлуке о дисциплинским мерама узимаће се у обзир да ли је прекршај учињен с умишљајем или из нехата, као и све олакшавајуће и отежавајуће околности:

- олакшавајуће околности су нарочито: признање дела, кајање, добро владање пре и после учињеног преступа, раније некажњавање и залагање у раду планинарске организације;
- отежавајуће околности су нарочито: раније кажњавање, истоврсност преступа, ниске побуде и лоше држање после учињеног преступа.

Члан 69

Пријаву за покретање дисциплинског поступка може поднети најкасније 48 сата после такмичења на званичну мејл адресу ПСС са знаком за Комесара за судије:

- делегат са такмичења;
- организатор такмичења;
- званични представник ОО;
- судије са такмичења.

Комесар за судије је дужан да самоиницијативно покрене дисциплински поступак у року од 48 сата против судије од момента сазнање да је судија учинио дисциплински преступ или прекршај.

Члан 70

Чим се отвори поступак, извршилац прекршаја се позива на саслушање или давање писмене изјаве.

Члан 71

Ако извршилац прекршаја не дође на саслушање или не достави тражену писмену изјаву, дисциплинска мера се може, када се кривица утврди непобитним доказима, изрећи и без саслушања.

Члан 72

Одлуке Комесара за судије су коначне, осим у случају временске забране вршења дужности, када евентуалну жалбу судије на првостепену одлуку решава Дисциплински судија.

Уложена жалба на одлуку Комесара за судије, не задржава извршење одлуке Комесара за судије док траје поступак по жалби, односно док другостепена одлука постане коначна.

1.23. ИНСТИТУЦИОНАЛНО ОРГАНИЗОВАЊЕ

Члан 73

Ради остваривања заједничких циљева и задатака, унапређења суђења и спровођења стручне и опште политике планинарског спорта и развоја стручних кадрова – судија, добијањем дозволе за рад судија по аутоматизму постаје члан Стручног савета спортских стручњака, кога чине сви спортски стручњаци са важећом дозволом за рад.

Делокруг рада Стручног савета спортских стручњака се регулише Пословником о раду Стручног савета спортских стручњака.

1.24. ОГЛАШАВАЊЕ СУДИЈА У ЈАВНОСТИ

Члан 74

Судијама који суде такмичења (као уосталом и свим другим судијама), најстрожије је забрањено давање било каквих интервјуа и изјава поводом догађаја за време такмичења. Судије не смеју презентовати јавности, ни на који начин, детаље из судијског извештаја.

Уколико сматра да је то у интересу ПСС, УО ПСС својом одлуком на захтев судије може издати сагласност судији за јавно оглашавање у медијима.

2. ДЕЛЕГАТИ НА ТАКМИЧЕЊИМА

Члан 75

Карактеристични послови делегата на такмичењу јесу: контрола испуњености услова за одржавање такмичења и одговоран је за надзор над целокупном организацијом такмичења у складу са Законом и прописима ПСС,

Делегат своју функцију обавља у име ПСС и као такав је надређен свим осталим службеним лицима на такмичењима, односно има врховни надзор на такмичењима.

На свим званичним такмичењима ПСС, морају бити присутни делегати са дозволом за рад за планинарску дисциплину у којој се такмичење одржава.

2.1. ИСПИТНА КОМИСИЈА

Члан 76

Испитна комисија састоји се од три члана.

Испитну комисију именује и разрешава Такмичарска комисија ПСС (у даљем тексту: ТК). на предлог Комесара за делегате из реда ТК или делегата са дозволом за рад.

Дужину мандата чланова Испитне комисије одређује ТК при избору, са могућношћу поновног избора.

Испитна комисија одлучује о питањима из своје надлежности већином гласова.

Број испита за полагања за делегатска звања у току године зависи од броја лица заинтересованих за полагање, а мора бити најмање једном годишње,

Испитна комисија: одређује (бира) испитне задатке (питања), одређује лица која помажу при дежурању на писменом испиту, одлучује о допуштености помоћних средстава на испиту; одлучује како се врши преглед тестова, утврђује идентитет лица која полажу, одлучује о другим питањима одређеним овим правилником а везаним за спровођење испита.

Висину трошкова полагања испита одређује ТК на предлог Испитне комисије

Члан 77

Испитна води записник о делегатским испитима, који садржи:

- датум и време полагања испита;
- место полагања испита;
- списак кандидата са основним подацима о сваком кандидату;
- састав Испитне комисије и име председника;
- бланко тестови са питањима су саставни део записника;
- као прилог уз записник су сви тестови кандидата који су предати по завршетку испита;
- посебно се уписују и воде спискови кандидата:
 - који су положили испит звање које су стекли и
 - који нису положили;
- и друге податке које Испитна комисија сматра битним;
- записник потписује записничар, председник Испитне комисије и као оверивачи остала два члана испитне комисије.

Записник се трајно чува у архиви ПСС.

2.2. ПОЛАГАЊЕ ДЕЛЕГАТСКОГ ИСПИТА

Члан 78

Звање делегата стиче се полагањем испита. Програм за полагање испита је јединствен за територију Републике Србије. Испитна процедура се спроводи на основу одредби овог Правилника и у складу са Правилником о номенклатури спортских звања и занимања.

Члан 79

Полагањем делегатског испита, делегат може се стећи једно од делегатских звања у шест планинарско спортских дисциплина:

- планинарење и пешечење;
- такмичарско пењање у леду и драј тулинг;
- планинарска оријентација и рогејнинг;
- планинарски трекинг;
- спортско пењање на природној стени;
- планинско трчање.

Члан 80

За полагање испита за делегата, кандидат подноси молбу-пријаву (Образац број 040Д) Комесару за делегате писмено електронским путем на знаничну мејл адресу ПСС и прилаже следећа документа:

- скенирану планинарску ID картицу;
- кратку спортску биографију(СВ) (у склопу је Обрасца број 040Д);
- скенирана потврде о лекарском прегледу у акредитованој здравственој установи;
- доказ о стеченом степену образовања (скенирана Дипломе - најмање III степен стручне спреме);
- да има препоруку Комисије планинарско спортске дисциплине за чије делегатско звање полаже (само по захтеву Комесара за делегате);
- да није под суспензијом или казном забране обављања стручног рада у планинарском спорту (Изјава је у склопу Обрасца број 040Д);
- ако се наплаћује, доказ о уплати трошкова полагања испита на рачун ПСС (скенирана уплатница или извод из банке).

Комесар за делегате може захтевати да кандидат поднесе и друге доказе, уколико процени да је то неопходно, као и да изврши проверу веродостојности приложених докумената.

Члан 81

Испит за делегата не може да полаже лице:

- млађе од 18 година у време пријаве за испит;
- које није држављанин Републике Србије;
- које је дисквалификовано одлуком надлежног органа организације из области физичке културе и спорта;
- које се налази под суспензијом или казном забране обављања стручног рада у планинарском спорту;
- коме здравствени разлози онемогућавају вршење делегатске дужности;
- које није члан ПСС.

Члан 82

По пријему Захтева за полагање испита за делегате, и пратеће документације, најкасније у року од три (3) дана од пријема, Комесар за делегате, може:

- утврдити да су испуњени услови за полагање испита;
- тражити допуну документације коју подносилац захтева мора доставити у року од 3 (три) дана од дана пријема захтева за допуну. Уколико ни тада документација не буде комплетна, захтев се аутоматски одбацује уз писано образложење.

Комесар за делегате писмено електронске путем са званичне мејл адресе ПСС, обавештава подносиоца захтева и чланове Испитне комисије о својој одлуци.

Комесар за делегате је дужан да образлажи разлог за одбијање захтева и даје поуку о правном леку (приговор и жалба) са напоменом о органима којима се достављају и роковима достављања.

Члан 83

ТК на предлог Комесара за делегате организује обавезне семинаре као услов делегата за полагање делегатског испита.

ТК може на предлог Комесара за делегате донети одлуку и организовати полагање делегатског испита без одржавања семинара.

Програм основне едукације обухвата:

- упознавање са организацијом ПСС, Статутом и осталим нормативним актима ПСС;
- Правилници везани за организацију спортских такмичења у оквиру ПСС;
- Упознавање са правилима игре;
- Правилник о стручњацима у спорту и службеним лицима у ПСС;

- Делегатски извештај...

Члан 84

На крају основне едукације делегати полажу тест за стицање звања делегата. Тест садржи 40 питања и траје 45 минута. Кандидат да би положио за делегата неопходно је да на тесту има минимално 21 тачних одговора.

Испитна комисија води записник о испиту (Образац број 098Д).

Полазник не сме на испиту да се служи недозвољеним средствима, да омета друге полазнике, да се непристојно и непримерено понаша. Наведено повлачи удаљавање са испита са забраном полагања у року од 12 месеци.

Члан 85

О резултатима испита Испитна комисија обавештава писмено са званичне мејл адресе ПСС делегате које су биле на полагању и Комесара за делегате.

О положеном испиту Испитна комисија доставља извештај (Образац број 098Д) КПО на основу којег се издаје Уверење о положеном испиту за делегата.

2.3. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ДЕЛЕГАТА

Члан 86

Стручно усавршавање делегата постиже се путем општих стручних семинара, семинара за обнављање дозволе за рад и годишњих семинара који је услов за увршћивање на листу делегата.

Ако сматра оправданим, ТК на предлог Комесара за делегате може да не организује стручно усавршавање делегата сваке године и тада ће се делегату за ту годину признати 4 бода из образовне компоненте.

Стручно усавршавање делегата одржава се најкасније 30 (тридесет) дана пре почетка такмичарске сезоне.

ТК 30 (тридесет) дана пре одржавања стручних семинара делегата објављује електронским путем на интернет страници ПСС, обавештење о одржавању семинара за делегате и исто обавештење доставља електронским путем са званичне мејл адресе ПСС делегатима са дозволом за рад.

Заинтересовани делегати за присуство на едукацији 7 (седам) дана пре одржавања семинара искључиво електронским путем на званичну мејл адресу ПСС са назнаком за ТК, подносе захтев за присуство на семинару.

Уколико на основу одлуке ТК није одржан семинар за делегате пред почетак сезоне, делегату се рачуна као да је присуствовао семинару за стручно усавршавање.

Сви делегати који нису прошли годишњи семинар који је услов за увршћивање на листу делегата (што подразумева - пали на тесту, неоправдано одсуство) за наредну (или дату) сезону, имају аутоматски замрзнут статус делегата дате такмичарске сезоне. Такви делегати неће бити на листи делегата за такмичење, док не буду присуствовале годишњем семинару који је услов за увршћивање на листу делегата.

Изузетно у оправданим случајевима (лекарско оправдање, смрт у ужој породици) делегат може изостати са годишњих семинара који је услов за увршћивање на листу делегата.

У току такмичарске сезоне ТК самоиницијативно или на предлог Комесара за делегате или на предлог комисија планинарско спортских дисциплина, може да организује додатну едукацију делегата у виду предавања, презентација, семинара и сл, са посебно дефинисаним темама, уколико сматрају да је то потребно.

Износ трошкова учешћа на семинару за делегате, одређује ТК на предлог Комесара за делегате.

Члан 87

Прописано стручно усавршавање подразумева бодовање активности – делегата у 2 (два) нивоа: образовна и струковна компонента. Укупан број бодова се добија сабирањем остварених бодова из обе компоненте.

За обнављање дозволе за рад, потребно је у претходном периоду важења дозволе за рад (три године) сакупити најмање 12 бодова. Од сакупљених бодова, образовна компонента мора да чини минимум 6 бодова.

Вишак бодова се не може преносити за следеће обнављање дозволе за рад.

Бодови се рачунају на следећи начин:

Образовна компонента:	бодови
- присуствовање стручним семинарима у организацији ПСС	4
- презентација рада на стручним семинарима у организацији ПСС	7
- присуствовање стручно-научним семинарима у организацији:	
- Олимпијског комитета Србије	3
- Спортског савеза Србије	3
- акредитованих академских институција спорта	3
- иностраних институција спорта	3
- презентација рада на стручним семинарима у организацији осталих субјеката	5
- издавање стручно-научних радова из подручја планинарско спортских дисциплина објављених у домаћим стручним издањима	3
- издавање стручно-научних радова из подручја планинарско спортских дисциплина објављених у иностраним стручним издањима	5
- израда и одбрана дипломских радова из подручја планинарско спортских дисциплина	6
- израда мастер рада и његова одбрана из подручја планинарско спортских дисциплина	8
- израда докторске дисертације и његова одбрана из подручја планинарско спортских дисциплина	10
- израда видео радова из подручја планинарско спортских дисциплина	5
- издавање књиге из подручја планинарско спортских дисциплина	8
Струковно-практична компонента – делегат на такмичењима ПСС:	бодови
- делегат – по једном такмичењу	1

Делегат који је присуствовао стручно-научним семинарима који није у организацији ПСС је дужна да у року од 15 (петнаест) дана од дана завршетка семинара достави доказ (увређе, потврду или сл) о присуству на семинару електронским путем на званичне мејл адресе ПСС Комесару за делегате како би било евидентирано.

2.4. КОМЕСАР ЗА ДЕЛЕГАТЕ

Члан 88

ТК именује Комесара за делегате да обавља послове из овог правилника у име ТК у делокругу својих овлашћења предвиђеним овим правилником и да спроводи одлуке ТК.

Комесар за делегате има мандат 4 године са могућношћу поновног избора.

Комесар за делегате за свој рад одговара ТК.

Комесар за делегате може бити раније опозван или разрешен одлуком ТК.

Ако сматра оправданим у изузетним околностима, ТК својом одлуком може да не изабере Комесара за делегате уколико сматра да је то у интересу ПСС. Тада функцију Комесара за делегате врши Спортски директор.

Члан 89

Делокруг, надлежности и начин рада Комесара за делегате уређују се овим правилником а нарочито су:

- координација рада и сарадња са делегатима;
- формира ранг листу делегата;
- формира листу делегата за такмичење;
- поименично делегира делегате за такмичење;
- даје сагласност за делегате за такмичења која нису календару такмичења ПСС;
- предлаже ТК организацију саветовања и семинара о актуелним питањима за делегате;
- предлаже ТК организацију семинара, течајева и испита за делегате, те утврђивање и припрема програма за исте у складу са овим Правилником;
- предлаже ТК измене и допуне Плана и програма за полагање испита;
- предлаже ТК чланове Испитне комисије, именовање предавача на семинарима;
- води евиденцију стручног усавршавања делегата (Образац број 037Д);
- скида са листе делегате у складу са овим Правилником;
- предлаже правилник о делегатским таксама и другим накнадама у вези вршења делегатске дужности, као и друга потребна нормативна акта,
- може утицати саветодавно на израду и допуну Спортских Правилника ПСС;
- у складу са овим Правилником изриче казне за дисциплинске прекршаје делегатима;
- у циљу додатне обуке нових делегата Комесар за делегате може да их именује за помоћне делегате на такмичењу. Делокруг рада на такмичењу одређује им главни делегат такмичења;
- да поднесе пријаву против делегата дисциплинском судији у складу са овим правилником и Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности ПСС;
- да на крају календарске године подноси извештај о свом раду ТК;
- врши и друге послове које му повери ТК.

Члан 90

Комесару за делегате у следећим случајевима раније престаје мандат:

- на писани захтев или оставком;
- ако му ТК на крају календарске године не усвоји извештај о раду;
- ако му је правноснажном судском одлуком изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у области спорта, док трају правне последице осуде;
- ако му је изречена мера трајне забране обављања функција у области спорта због повреде антидопинг правила, у складу са Законом о спречавању допинга у спорту;
- ако својим активностима нарушава углед ПСС;
- ако се служи нечасним и недозвољеним средствима;
- ако изостану задовољавајући резултати у раду;
- ако не извршава одлуке ТК;
- ако прелази оквири својих овлашћења предвиђених овим правилником;
- престанком чланства у ПСС.

У случају да раније престане мандат Комесара за делегате, Спортски директор је обавезан да омогући минималан рад, до избора новог Комесара за делегате.

Мандат новоизабраном Комесару за делегате траје до краја мандата већ изабраних чланова ТК.

2.5. ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИЦАЊЕ РАДА ДЕЛЕГАТА

Члан 91

Вредновање и успешност рада делегата утврђује се по прописаним критеријумима из овог правилника, којим су тачно одређени пропусти, санкционисани одређеним

негативним бодовима или брисањем са листе делегата. За учињене пропусте делегат добија следеће негативне бодове:

Пропуст делегата	Негативни бодови
Ако неоправдано не дође на такмичење	15
Кашњење на такмичење	10
Прекорачење овлашћења	15
Неизвршавање идентификације такмичара и спортских стручњака	15
Недолично понашање за време обављања дужности	10
Неистинит опис инцидентних догађаја	15
За изречену дисциплинску меру	10
Непоштовање прописаног рока доставе записника	10
УКУПНО	100

Оцењивање успешности вршења делегатске дужности на такмичењима која су у календару ПСС обавља Комесар за делегате на крају такмичарске сезоне,

Делегати који имају:

До 25 и 25 негативних бодова

Присуствују семинару за делегате

40 и више негативних бодова

Губе статус делегата за наредну такмичарску сезону

2.6. РАНГ ЛИСТА ДЕЛЕГАТА

Члан 92

Ранг листа делегата мора бити сачињена најкасније 7 (седам) дана по завршетку такмичарске сезоне.

Место на ранг листи утврђује се у складу са претходним чланом овог правилника, тако што прво место заузима делегат са најмање негативних поена та тако даље редом.

Ранг листу формира Комесар за делегате.

Комесар за делегате ранг листу објављују на интернет страници ПСС.

2.7. ЛИСТА ДЕЛЕГАТА ЗА ТАКМИЧЕЊА

Члан 93

За такмичења у планинарско спортским дисциплинама утврђује се листа делегата. Листу делегата формира Комесар за делегате најкасније 15 (петнаест) дана пре почетка такмичења.

Листа делегата се формира на основу следећих критеријума:

- ранг листе делегата,

- обавезног годишњег семинара који је услов увршћивања на листу делегата.

Члан 94

Листа делегата поред имена делегата обавезно мора да садржи и делегатско звање за сврху делегирања делегата само на такмичења на планинарско спортских дисциплина за које има делегатско звање.

Члан 95

По усвајању листе делегата који су стекли услов да врше функцију делегата у наредној години у року од 3 (три) дана од дана усвајања листе, Комесар за делегате доставља листу писмено електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС:

- делегатима са листе,

- комисијама планинарско спортских дисциплина,

- ТК,

- објављује се на интернет страници ПСС и мора бити видљиво све време трајања такмичарске сезоне.

Члан 96

Делегат, који је увршћен на листу делегата, има право да буде делегиран за обављање дужности на најмање 1 (једно) такмичење у току једне такмичарске сезоне, осим у случају изрицања дисциплинске мере (казне).

2.8. ОДРЕЂИВАЊЕ ДЕЛЕГАТА ЗА ТАКМИЧЕЊА

Члан 97

Комисије планинарских спортских дисциплина на основу усвојеног календара такмичења, предлажу број потребних делегата за свако такмичење посебно Комесару за делегате.

Комисије планинарских спортских дисциплина могу да предлажу и поименично делегате са усвојене листе делегата, за свако такмичење посебно.

Поименично делегирање делегата врши Комесар за делегате.

Комесар за делегате мора да води рачуна да се према тежини и значају такмичења делегирају одговарајуће делегате према њиховим способностима и квалитету.

Комесар за делегате мора да води рачуна о економичности организације такмичења и да делегате делегира на што краће релације.

ОО немају право да траже изузеће делегата, осим оправданих разлога - позитивно решење на жалбу с такмичења које је водио делегат за којег се тражи изузеће у року од 3 дана од дана објављивања одлуке о делегирању делегата. Комесар за делегате доноси нову одлуку најкасније у року од 48 часова од добијања тражења изузећа делегата.

Делегате делегиране за обављање дужности на одређеном такмичењу, могу да буду одлуком Комесара за делегате замењени, ако то интереси такмичења захтевају или ако они сами откажу.

Члан 98

За такмичења која нису календару такмичења ПСС, организатор сам бира делегата али је дужан да 30 (тридесет) дана пре почетка такмичења прибави писмену сагласност Комесара за делегате да на такмичењу делегат може вршити функцију делегата. У противном Комесар за делегате ће покренути дисциплински поступак.

Члан 99

Одлука о делегирању делегата се благовремено, најкасније 30 (тридесет) дана пред одржавање такмичења саопштава делегату електронским путем са званичне мејл адресе ПСС.

2.9. ИЗВЕШТАВАЊЕ О СПРЕЧЕНОСТИ ДЕЛЕГАТА

Члан 100

Делегат, који оправданих разлога не може да обави дужност за коју је делегиран, дужан је да о томе обавести писмено електронским путем на знаничну мејл адресе ПСС Комесара за делегате најкасније 10 (десет) дана пред одржавање такмичења.

Отказ мора бити писмено образложен.

Са листе делегата Комесар за делегате именује новог делегата.

Уколико делегат два пута неоправдано откаже дужност делегата на такмичењима аутоматски се брише са листе делегата за ту календарску годину.

Изузетно од става 1 овог члана, делегат може отказати већ објављено делегирање, односно може о свом заузећу писмено обавестити Комесара за делегате и по истеку рока од 10 (десет) дана, уколико за то постоје нарочито оправдане објективне околности које се нису могле предвидети, нити спречити (лекарско оправдање, смрт у ужој породици).

Члан 101

Делегати су обавезне да о свакој промени места боравка, адресе стана, мејл адресе или пријављених бројева телефона за комуникацију у року од 48 часова, писмено електронским путем на званичну мејл адресу ПСС обавесте Комесара за делегате.

2.10. ОБАВЕЗА ДЕЛЕГАТА НА ТАКМИЧЕЊИМА

Члан 102

Обавезе делегата на такмичењу нарочито су:

- дужан је да 60 минута пре времена одређеног за почетак такмичење буде на месту такмичења;
- по доласку делегат је дужан да одмах успостави контакт са представницима ОО домаћина-организатора такмичења и да од њих добије сва релевантна обавештења која се тичу организације такмичења (пријава одржавања такмичења у складу са прописима којима се уређује јавно окупљање грађана, дежурно медицинско особље, присустви ГСС ...);
- да провери да ли су извршене све обавезе у складу са Упутством о извршењу спонзорских обавеза;
- уколико делегат процени да је потребно заједно са главним судијом и представницима домаћина, одржаће краћи састанак најкасније 30 минута пре почетка такмичења, где ће се проанализирати ситуација око такмичења и предузетим мерама у вези њене организације;
- у складу са овом правилником, делегат ће прегледати такмичарске књижице такмичара и да ли имају уредне лекарске прегледе, дозволе за рад тренера, обележеност- маркере службених лица на такмичењу;
- у складу са законским одредбама, нарочито треба да провери да ли се на такмичењу поштује забрана точења алкохолних пића;
- дужан је да оствари контакт и са представницима ОО, да сагледа да ли имају неких проблема и питања и да им, уколико је то у складу са прописима, помогне у решавању истих;
- само у случају екстремних ситуација (лоши временски услови и сл) може се разматрати да се почетак такмичења прилагоди ситуацији или да се такмичење одложи. Одлагање такмичења или почетак такмичења може се одложити само после консултација делегата, главног судије и и званичних представника ОО. Последњу реч по овом питању даје делегат;
- дужан је да судијама пружи сву могућу помоћ, а која се креће у оквирима његове надлежности;
- овлашћен је да изриче опомену или да искључи са такмичења такмичара, тренера, службено лице, ОО или друго лице које за време такмичења омета регуларно одвијање такмичења, омета рад судија и других службених лица на такмичењу и недисциплиновано се понаша, што се обавезно уноси у извештај делегата;
- овлашћен је да искључи са такмичења главног судију за физички напад на судију, тренера, такмичара, службено лице, представника ОО, делегата, гледаоца итд;
- за учињене дисциплинске прекршаје из предходног става делегат је обавезан да поднесе Пријаву за покретање дисциплинског поступка дисциплинском судији;

- обавезан је одмах после такмичења, а најкасније 30 минута од завршетка такмичења, да оцени главног судију у Образац број 049С;
- Делегат такмичења може забранити наставак такмичења ОО због непоштивање одлука делегата;
- да пажљиво прати тог целог такмичења и да бележи све карактеристичне моменте који би могли да буду предмет приговора или дисциплинског поступка;
- да посебно обрати пажњу на случајеве материјалне повреде правила игре које могу имати битан утицај на коначан резултат такмичења;
- у случају посебног или одређеног озбиљног инцидента, делегат ће настојати да прикупи што је могуће више доказа (за дисквалификоване на такмичару прикупи њихове писмене изјаве, као и своју изјаву као сведока), а који ће бити од значаја за каснији рад надлежних дисциплинских органа;
- уколико делегат није у могућности да обави саслушање лица из предходног става, обавезан је да у свом извештају наведе разлоге због којих то није могао да учини, а ОО је обавезан да у року од 48 сати по завршетку такмичења прикупи изјаву-одбрану свих прекршилаца;
- уколико је у вези са неким ванредним догађајима потребне изјаве присутних сведока, делегат је обавезан да потребне изјаве прикупи на лицу места;
- уколико је интервенисао дежирни медицински радник или ГСС, делегат је обавезан да узме изјаву;
- након завршетка такмичења делегат неће напустити место такмичења, све док судије не напустите место такмичења;
- да захтева од организатора такмичења гарантовање безбедности службеним лицима такмичења, уколико они то захтевају, све док не напусте место такмичења;
- након завршетка такмичења са судијама може разменити мишљење о понашању такмичара и службених лица и дискутовати о евентуалним инцидентима током такмичења;
- да се не упушта у одлуке судија стручног карактера, делегату на такмичењу је то забрањено.

Члан 103

Обавезе делегата на Савезним планинарским акцијама, акцијама од посебних значаја, сусрету младих планинара Србије и Данима планинара Србије нарочито су:

- уколико делегирани главни водич не дође на акцију, делегат на акцији одредиће из редова присутних помоћних водича, водича са највишим рангом да обавља дужност главног водича само уз сагласност организатора акције, а ако нема сагласности организатора акције, акција се одлаже;
- дужан је да 60 минута пре времена одређеног за почетак акције буде на месту старта акције;
- по доласку делегат је дужан да одмах успостави контакт са представницима организатора акције и да од њих добије сва релевантна обавештења која се тичу организације акције (пријава одржавања акције у складу са прописима којима се уређује јавно окупљање грађана, дежурно медицинско особље, присустви ГСС ...);
- да провери да ли су извршене све обавезе у складу са Упутством о извршењу спонзорских обавеза;
- уколико делегат процени да је потребно заједно са главним водичем, представником ГСС и представницима организатора акције, одржаће краћи састанак најкасније 30 минута пре поћетка акције, где ће се проанализирати ситуација око акције и предузетим мерама у вези њене организације;
- у складу са законским одредбама, нарочито треба да провери да ли се на акцији поштује забрана точења алкохолних пића;
- дужан је да оствари контакт и са представницима ОО, да сагледа да ли имају неких проблема и питања и да им, уколико је то у складу са прописима, помогне у решавању истих;

- само у случају екстремних ситуација (лоши временски услови и сл) може се разматрати да се почетак акције прилагоди ситуацији или да се акција одложи. Одлагање акције или почетак акције може се одложити само после консултација делегата, главног водича, представника организатора акције, представника ГСС и званичних представника ОО. Последњу реч по овом питању даје делегат;
- дужан је да водичима пружи сву могућу помоћ, а која се креће у оквирима његове надлежности;
- овлашћен је да изриче опомену или да искључи са акције учесника акције, службено лице, ОО или друго лице које за време акције омета одвијање акције, омета рад водича и других службених лица на акцији и недисциплиновано се понаша, што се обавезно уноси у извештај делегата;
- овлашћен је да искључи са акције главног водича за физички напад на водича, учесника акције, службено лице, представника ОО, делегата, госта итд;
- за учињене дисциплинске прекршаје из предходног става делегат је обавезан да поднесе Пријаву за покретање дисциплинског поступка Већу части ПСС;
- Делегат акције може забранити наставак учешћа на акцији ОО због непоштивање одлука делегата;
- да пажљиво прати тог целог акције и да бележи све карактеристичне моменте који би могли да буду предмет приговора или дисциплинског поступка;
- у случају посебног или одређеног озбиљног инцидента, делегат ће настојати да прикупи што је могуће више доказа (за искључене са акције прикупи њихове писмене изјаве, као и своју изјаву као сведока), а који ће бити од значаја за каснији рад надлежних дисциплинских органа;
- уколико делегат није у могућности да обави саслушање лица из предходног става, обавезан је да у свом извештају наведе разлоге због којих то није могао да учини, а ОО је обавезан да у року од 48 сати по завршетку акције прикупи изјаву-одбрану свих прекршилаца;
- уколико је у вези са неким ванредним догађајима потребне изјаве присутних сведока, делегат је обавезан да потребне изјаве прикупи на лицу места;
- уколико је интервенисао дежирни медицински радник или ГСС, делегат је обавезан да узме изјаву;
- након завршетка акције делегат неће напустити место завршетка акције, све док водичи не напустите место завршетка акције;
- да захтева од организатора акције гарантовање безбедности службеним лицима акције, уколико они то захтевају, све док не напусте место акције;
- након завршетка такмичења са водичима може разменити мишљење о понашању учесника акције и службених лица и дискутовати о евентуалним инцидентима током акције;
- забрањено му се да се упушта у одлуке водича стручног карактера;
- да уколико сам делегат или званични претставник ОО посумња у идентитет или исправност планинарске ID картице неког учесника акције, исти је у обавези да се легитимише оригиналном планинарском ID картицом делегату. Званични представник ОО има право да изврши увид у планинарску ID картица у присуству делегата;
- да му оверен списак учесника (Образац број 1) претставници ОО предају најкасније 45 (четрдесетпет) минута пре почетка пешачења. Спискове учесника делегат доставља организатору акције, по завршетку акције;
- да врши контролу да ли су и сви водичи и званична и службена лица на акцији регистровани по правилима ПСС;
- ако нису исправно регистровани по правилима ПСС не могу обављати своје функције на такмичењу и делегат је обавезан да то спроведе;
- да учесника акције који је под суспензијом или казном спречи да учествује на акцији, и делегат је обавезан да то спроведе;
- да удаљи учесника акције и поднесе пријаву против учесника акције који је под утицајем алкохола или других опојних средстава Већу части у матичној ОО;
- да ако учесник акције нема исправну планинарску ID картицу (исправна планинарска ID картица је једино она која има залепљењу чланску маркицу за

- текућу годину), учествује на акцији, делегат дужан је да у записник унесе да је учесник акције који нема исправну планинарску ID картицу учествовао на акцији, и да против таквог учесника акције и ОО из којег је такав учесник акције поднесе пријаву Већу части ПСС;
- да кашњење са стартом на акцију толерише највише 30 минута од времена заказаног за почетак акције;

2.11. ПРЕГЛЕД ДОКУМЕНАТА ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈУ

Члан 104

Списак такмичара (Образац број 007) у којем обавезно мора бити унесен број такмичарске књижице, званични представници ОО (морају имати писмено овлашћења за заступање) достављају делегату најкасније 45 (четрдесетпет) минута пре почетка такмичења, осим ако није електронско пријављивање.

У случају електронског пријављивања за такмичење организатор такмичења је дужан да 24 часа пре старта такмичења достави комисији под чијом се ингеренцијом одвија такмичење списак такмичара који се бодују у пласману трке за ПСС. Комисија под чијом се ингеренцијом одвија такмичење је дужна да списак такмичара упореди са регистром такмичара (да ли су правилно регистровани: платили чланарину ПСС и имају лекарски преглед) и проследи га главном судији и делегату такмичења. Накнадни уноси такмичара су могући на дан трке само пријавом новог такмичара делегату такмичења који проверава да ли је такмичар исправно регистрован и прослеђије судији допуну.

Спискове такмичара делегат доставља организатору такмичења, по завршетку такмичења.

Званични представници ОО могу извршити увид у документа такмичара у присуству делегата.

Уколико делегат или званични претставник ОО посумња у идентитет или исправност такмичарске књижице неког такмичара, исти је у обавези да се легитимише оригиналном исправом делегату.

ОО су одговорни за исправност наступа својих такмичара и судија и делегат по тим питањима не треба да износи своја мишљења. Уколико један ОО има приговор на наступ појединог такмичара из другог ОО, дужност делегата је да о томе обавести други ОО и да их још једном подсети да су они одговорни за евентуални неисправан наступ њиховог такмичара. Делегат ће у свом извештају навести да ће уследити писмена жалба на наступ појединог такмичара.

Исправна такмичарска књижица је једино она која има оверен податак о извршеном лекарском прегледу такмичара у складу са Законом.

Без исправне такмичарске књижице такмичар не може се такмичити. и делегат је обавезан да то спроведе.

Такмичар који је под суспензијом или казном не може се такмичити. и делегат је обавезан да то спроведе.

Члан 105

На такмичењима делегат врши контролу да ли су и сви спортски стручњаци, стручњаци у спорту и званична и службена лица на такмичењу регистровани по правилима ПСС.

Ако спортски стручњаци, стручњаци у спорту и званична и службена лица на такмичењу нису исправно регистровани по правилима ПСС не могу обављати своје функције на такмичењу и делегат је обавезан да то спроведе.

Члан 106

Ако такмичар, који нема уписан лекарски преглед у такмичарску књижицу, наступи на такмичењу. делегат на такмичењу дужан је да, у записник, унесе да је

такмичар наступио без уписаног лекарског прегледа и да против таквог такмичара и ОО из којег је такав такмичар поднесе пријаву Дисциплинском судији.

Такмичар против кога је поднета пријава Дисциплинском судији, због наступа без лекарског прегледа аутоматски је суспендован.

Ако спортски стручњаци, стручњаци у спорту и званична и службена лица на такмичењу обављају своје функције на такмичењу делегат на такмичењу дужан је да, у записник, унесе да и ако нису исправно регистровани по правилима ПСС су обављали своје функције на такмичењу, и да против таквих поднесе пријаву Дисциплинском судији.

Спортски стручњаци, стручњаци у спорту и званична и службена лица на такмичењу против којих је поднета пријава Дисциплинском судији, због обављања своје функције на такмичењу, а нису исправно регистровани по правилима ПСС аутоматски је суспендован.

Члан 107

Уколико делегат установи да неки такмичар нема такмичарску књижицу изузетно може дозволити наступање такмичара под условом да утврди идентитет путем планинарске ID картице, и узме писмена изјава званичног представника ОО (о разлогу недостатка такмичарске књижице, и гарантовању постојања важећег лекарског прегледа), а ОО је дужан да у року од двадесетчетири (24) часа достави скенирану такмичарску књижицу од такмичара који није имао такмичарску књижицу на такмичењу, на званичан мејл адресу ПСС са знаком за ког делегата, у противном покреће дисциплински поступак против ОО и такмичара.

2.12. ПРИМЕДБЕ И ЖАЛБЕ У ТОКУ ТАКМИЧЕЊА

Члан 108

Делегат на лицу места решава сва спорна питања, осим питања која улазе у надлежност судијске организације.

Све притужбе у организацији такмичења, достављају се делегату у писаној форми током такмичења од стране званичних представника ОО. Ако су притужбе оправдане, а делегат самостално одлучује о оправданости или неоправданости притужби, поступа као у претходном ставу овог члана.

Притужбе које су оправдане, а не могу се отклонити током такмичења, делегат бележи у свој извештај и дужан је да до краја испрати поступак пријаве према Дисциплинском судији у којој је он тужилац и по завршеном поступку обавести лице које је неправилност пријавило.

У случају жалбе на рад Главног судије о томе подноси извештај Комесару за судије и о истој даје своје мишљење.

2.13. НАКНАДЕ ДЕЛЕГАТСКИХ ТРОШКОВА

Члан 109

Делегат на такмичењу има право на одређену накнаду за обављање службене дужности.

Висину накнаде, из претходног става, утврђује УО ПСС, а на предлог Комесара за делегате.

Када службено лице обавља дужност ван места становања, поред одређене накнаде наплаћује и путне трошкове према трошковнику који утврђује УО ПСС.

Технички организатори такмичења су у обавези да обезбеде делегату на такмичењу исхрану током такмичења и преноћиште, ако је старт – циљ отворен више од 14 часова. Ако технички организатори такмичења нису у могућности да обезбеде исхрану и преноћиште, онда то обезбеђује комисија под чијом се ингеренцијом одвија такмичење.

Комесар за делегате је обавезан да 24 сата пре старта такмичења дужан је да извести делегату о месту преноћишта, ако су испуњени услови из првог става овог члана. У случају да делегату није обезбеђено преноћиште и исхрана, а испуњени су услови из првог става овог члана, комисија под чијом се ингеренцијом одвијало такмичење делегату се исплаћује у целини према приложеним рачунима за преноћиште у складу са Правилником за надокнаду путних трошкова и дневница у земљи и иностранству.

Делегат који наплати веће трошкове или накнаду него што има право по трошковнику, учинио је прекршај из Дисциплинског правилника ПСС, а обавезан је да више наплаћени износ трошкова врати.

За учињени прекршај сноси одговорност по одредбама Дисциплинског правилника ПСС.

2.14. ИЗВЕШТАЈ ДЕЛЕГАТА

Члан 110

Извештај делегата, да би био од користи надлежним органима који воде такмичење и другим органима ПСС, мора да буде детаљан и да садржи елементе који се односе на организацију такмичења, питања у вези са безбедношћу и сигурношћу, понашањем такмичара и службених лица, понашањем публике и свим инцидентима који су се десили пре, за време и након завршетка такмичења. Наводи у извештају су од суштинског значаја за евентуално покретање дисциплинског поступка, као и касније изрицање дисциплинских мера и зато извештај мора бити детаљан, прецизан и објективан. Извештај се пише на обрасцу (Образац број 046Д) а за републичке акције још и Образац број 103), који прописује Комесар за делегате на предлог комисија планинарско спортских дисциплина.

Делегат на такмичењу дужан је да најкасније у року од 24 часа по завршеном такмичењу поднесе писмени извештај електронским путем на званичну мејл адресу ПСС ТК, Комесару за делегате као и комисији планинарско спортске дисциплине за које се такмичење одржано.

Члан 111

Делегатски извештај, поред општих података, мора садржати следеће елементе:

- да ли је такмичење прошло без проблема;
- да ли је било инцидентата;
- чији навијачи (које ОО) су правили инциденте;
- да ли је било напада на такмичаре и службена лица;
- да ли је било неких озбиљних-неприхватљивих понашања-инцидентата такмичара;
- да ли је било пропуста и које области се могу унапредити у будућим такмичењима;
- неспортско понашање такмичара;
- да ли је било приговора званичних представника ОО на услове одвијања такмичења. Све приговоре прецизно евидентира;
- показивање неслагања са одлуком судије речима или делом или покретима (критиковање одлука, протествовање);
- учестано кршење Правила игре;
- коришћење увредљивих, погрдних или простих речи или показивање таквих гестова вулгарног говора и некултурне гестикулације према противнику, службеним лицима или публици;
- Тренер ОО, који је од стране дисциплинских органа ПСС кажњен забраном вођења ОО на такмичењима или тренер који је током такмичења искључен од стране судије, може пратити такмичење само са места за публику и не сме комуницирати са такмичарима или техничким особљем свог ОО. Делегат ће у

- свом извештају навести све чињенице везане за адекватно или неадекватно понашање тренера у наведеним ситуацијама;
- Да све прикупљене изјаве прикључи свом делегатском извештају;
 - да уз извештај приложи и такмичарске књижице ако има суспендованих такмичара;
 - да оцени главног судију (Образац број 049С).

2.15. МИРОВАЊЕ СТАЖА

Члан 112

Делегат, који се налази под суспензијом надлежног органа ПСС или против кога се води поступак за дела нечасне природе у области спорта, не може да остварује своја права као делегати до окончања поступка.

Члан 113

Делегат има право да замрзне свој статус уколико има разложно објашњење за то. Основ за замрзавање статуса може бити привремено одсуство из земље, трудничко или породилско боловање, здравствени проблеми, да није прошао годишњи семинар који је услов за увршћивање на листу делегата или неке друге непредвиђене околности.

Замрзнут статус може трајати максимум две године са могућношћу продужења на још једну годину.

Делегат који жели да замршне статус у обавези је да у писаној форми са образложењем обавести Комесара за делегате.

Уколико је у периоду замрзавања дошло до промене Спортских правила, као и из других нормативних аката ПСС, који се односе на организацију такмичења, делегат пре активирања делегатског статуса је у обавези да одслуша делегатски семинар.

Одлуку о прихватању замрзнутог статуса делегата доноси Комесар за делегате на основу образложења самог делегата.

2.16. РЕАКТИВИРАЊЕ

Члан 114

Делегату коме је уважена оставка на делегатско звање, или делегат којем је правноснажно судском одлуком изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у области спорта после истека правне последичне осуде, или је био одстрањен одлуком дисциплинског органа из ПСС, па је касније рехабилитован, може да поднесе молбу за враћање дозволе за рад.

О молби за реактивирање одлучује Комесар за делегате на основу образложења самог делегата и прибављеног мишљења комисије планинарско спортске дисциплине у зависности од делегатског звања.

Комесар за делегате је обавезан да о својој одлуци извести подносиоца молбе.

2.17. ОГРАНИЧЕЊА

Члан 115

Делегат који врши дужност тренера не може да обавља делегатску дужност на такмичењима на којима се такмиче спортисти његовог ОО.

Активан спортиста може да полаже испит за делегата, али не може да врши функцију делегата на такмичењу на којем учествује као активни спортиста.

Делегат ангажован као стручњак у спорту (спортски радник) или ако ради професионално у ОО не може да врши функцију делегата на такмичењима у којима је његов ОО организатор такмичења.

Члан 116

ТК на предлог Комесара за делегате има право да дозволи делегатима у изузетним околностима да врше функцију делегата на такмичењима где не могу на основу „ограничења“, уколико сматра да је то у интересу ПСС.

2.18. ПРЕСТАНАК ВРШЕЊА ФУНКЦИЈЕ ДЕЛЕГАТА

Члан 117

Делегату аутоматски престаје функција делегата у следећим случајевима:

- подношењем оставке;
- ако му је истекла дозвола за рад;
- престанком чланства у ПСС;
- ако је кажњен доживотном забраном вршења функције у планинарском спорту;
- на основу правоснажне пресуде суда о изрицању мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у области спорта, док трају правне последице осуде.

Делегат активно врши функцију делегата до навршене 70-те године живота, с тим што одлуком УО ПСС на захтев делегата старосна граница може бити и виша.

2.19. КОНТРОЛА ВРШЕЊА ДЕЛЕГАТСКЕ ФУНКЦИЈЕ

Члан 118

У одређеним случајевима, када то захтева ситуација на такмичењу и интерес такмичења, може да се одреди посебна контрола ради увида у вршењу дужности делегата. Посебну контролу ради увида у вршењу дужности делегата на такмичењу по правилу врши Комесар за делегате или Комесар за делегате може да одреди контролора из редова делегата са звањем из планинарско спортске дисциплине за које се такмичење одржава.

2.20. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ ДЕЛЕГАТА

Члан 119

Дисциплински преступи и прекршаји делегата су кршење одредби овог правилника и других аката и одлука ПСС, а нарочито ови:

- неоправдано неодазивање и недолазак на такмичења за које је одређен,
- неоправдано напуштање такмичења,
- неоправдано закашњење на такмичење,
- некултурно, некоректно и неспортско понашање (вређање, клевете, физички напад и сл.),
- несавесно, необјективно руковођење такмичењем,
- недостављање извештаја у предвиђеном року,
- доношење погрешних одлука у току такмичења, а које утичу битно на резултат,
- непредузимање мера за испуњавање услова за одржавање такмичења,
- обраћање јавности које није у складу са овом правилником,
- ако у извештају не наведе све недостатке у организацији, не наведе инциденте на такмичењу или не да лошу оцену главном судији који је имао пуно грешака,
- конзумирање алкохола за време трајања такмичења.

Члан 120

За учињене дисциплинске преступе и прекршаје из претходног члана овог правилника, Комесар за делегате може изрећи делегатима следеће дисциплинске мере:

- опомена,
- забрана вршења функције делегата одређене врсте или одређеног ранга такмичења за одређено време,
- суспензија вршења функције делегата на одређени временски период.

Члан 121

Опомена може бити дата само једанпут у току године, а у случају поновљеног прекршаја Комесар за делегате доноси одлуку о суспензији на максимално 6 месеци. Временске дисциплинске мере не могу бити дуже од 6 месеци.

Члан 122

Код доношења одлуке о дисциплинским мерама узимаће се у обзир да ли је прекршај учињен с умишљајем или из нехата, као и све олакшавајуће и отежавајуће околности:

- олакшавајуће околности су нарочито: признање дела, кајање, добро владање пре и после учињеног преступа, раније некажњавање и залагање у раду планинарске организације;
- отежавајуће околности су нарочито: раније кажњавање, истоврсност преступа, ниске побуде и лоше држање после учињеног преступа.

Члан 123

Пријаву за покретање дисциплинског поступка може поднети најкасније 48 сата после такмичења на званичну мејл адресу ПСС са знаком за Комесара за делегате:

- судије са такмичења;
- организатор такмичења,
- званични представник ОО,

Комесар за делегате је дужан да самоиницијативно покрене дисциплински поступак у року од 48 сата против делегата од момента сазнање да је делегат учинио дисциплински преступ или прекршај.

Члан 124

Чим се отвори поступак, извршилац прекршаја се позива на саслушање или давање писмене изјаве.

Члан 125

Ако извршилац прекршаја не дође на саслушање или не достави тражену писмену изјаву, дисциплинска мера се може, када се кривица утврди непобитним доказима, изрећи и без саслушања.

Члан 126

Одлуке Комесара за делегате су коначне, осим у случају временске забране вршења дужности, када евентуалну жалбу делегата на првостепену одлуку решава Дисциплински судија.

Уложена жалба на одлуку Комесара за делегате, не задржава извршење одлуке Комесара за делегате док траје поступак по жалби, односно док другостепена одлука постане коначна.

2.21. ОГЛАШАВАЊЕ ДЕЛЕГАТА У ЈАВНОСТИ

Члан 127

Делегат према представницима медија треба да има резервисан став и забрањено му је да даје било какве коментаре у вези судија и њихових одлука на такмичењу, као и других догађаја на такмичењу. Делегат не сме износити било какве ставове (шпекулације) о могућим дисциплинским казнама које могу да изрекну надлежни органи, а поводом инцидента који су се десили пре, током или после такмичења.

Уколико сматра да је то у интересу ПСС, УО ПСС својом одлуком на захтев делегата може издати сагласност делегату за јавно оглашавање у медијима.

3. ОСТАЛИ СТРУЧЊАЦИ У СПОРТУ

Члан 128

Остали стручњаци у спорту који раде у ПСС су следећа занимања, и то:

- спортски посредник;
- спортски саветник;
- остали стручњаци у спорту који доприносе успешном раду ОО.

На основу Закона о спорту, ПСС као надлежни национални грански спортски савез за грану спорта – планинарење, мора да има запосленог или ангажованог спортског стручњака или стручњака у спорту са положеним спортским стручним испитом. Ову обавезу имају и ОО који се такмиче у највишем националном рангу такмичења.

3.1. ОПИС ПОСЛОВА ОСТАЛИХ СТРУЧЊАКА У СПОРТУ

Члан 129

Кратак опис послова који раде остали стручњаци у спорту су следећи:

Спортски посредник

Основни задатак спортских посредника у ОО је да се трансфери спортиста обављају у складу са законским прописима Републике Србије, Међународне организације (УИАА), као и у складу са свим нормативним актима ПСС.

Спортски посредници могу да обављају свој рад професионално, регистровањем овог посла као своју привредну делатност у складу са законским прописима Републике Србије.

УО ПСС на основу писменог захтева за рад на пословима спортског посредника у ОО издаје дозволу за рад на пословима спортског посредника на период до 5 година.

У случају лошег и несавесног рада спортског посредника УО ПСС може да ускрати дозволу за рад и пре истека рока од 5 година.

Спортски саветник

Спортски саветници се ангажују у ПСС и ОО на основу надлежног извршног органа. У одлуци о ангажовању наводе се послови на којима ради спортски саветник који су у циљу унапређења рада ОО и постизања што бољих спортских резултата.

Свој рад у ПСС и ОО спортски саветници обављају професионално, хонорарно или волонтерски. Одлуку о врсти ангажовања спортских саветника доноси извршни орган ОО.

Члан 130

Наведени стручњаци у спорту у предходном члану овог правилника свој рад у ПСС и ОО обављају професионално, хонорарно или волонтерски.

3.2. УСЛОВИ ЗА СТИЦАЊЕ ЗВАЊА СТРУЧЊАКА У СПОРТУ

Члан 131

Правилником о номенклатури спортских звања и занимања утврђени су за стручњаке у спорту типични послови, услови у погледу образовања, односно стручне способности за стицање звања које морају да испуне стручњаци у спорту који раде ове послове у оквиру ПСС.

Врста (ниво) дозволе за рад регулише врсту стручног рада који стручњак у спорту може да обавља у планинарству. КИООДР на основу Правилника о начину и поступку издавања, обнављања и одузимања дозволе за рад спортских стручњака у ПСС издаје дозволе за рад стручњацима у спорту.

3.3. ЕВИДЕНЦИЈА ОСТАЛИХ СТРУЧЊАКА У СПОРТУ

Члан 132

Регистар осталих стручњака у спорту води канцеларија ПСС, ако није другачије одлучено. Подаци о стручњацима у спорту се објављују на интернет страници ПСС.

4. ОСТАЛА ЗВАНИЧНА ЛИЦА

Члан 133

Као службена лица у ПСС и ОО, уз наведене спортске стручњаке и стручњаке у спорту, сматрају се су и она лица који су ангажовани на појединим функцијама или пословима у ПСС и ОО, и то:

- председник,
- генерални секретар,
- заступник,
- чланови органа управљања,
- чланови надзорног одбора,
- директор,
- спортски директор.

Канцеларија ПСС води евиденцију свих осталих званичних лица у чланицама ПСС. Чланице ПСС дужне су у року од 15 дана од промене неког службеног лица доставити одлуку о именама неког службеног лица. Недостављање података о промени званичног лица у спортском удружењу сматра се кршењем одредби Дисциплиског правилника ПСС,

5. СЛУЖБЕНА ЛИЦА НА ТАКМИЧЕЊИМА

Члан 134

Осим спортских стручњака и стручњака у спорту који се третирају као званична лица, на такмичењима која су под ингеренцијом ПСС као службена лица се третирају следећа лица, и то:

- званични представници ОО,
- уређивачи смерова у природној стени:
 - уређивач спортско пењачких смерова Б нивоа – УССБ
 - уређивач спортско пењачких смерова А нивоа – УССА
- редари,
- сниматељи

Члан 135

Основни послови које раде службена лица су следећи:

Званични представници ОО

Званични представници ОО на такмичењу су одговорни за понашање и дисциплину такмичара, тренера и осталих званичних лица из његовог ОО. Званични представник ОО на такмичењу мора да извршава одлуке делегата такмичења.

Уређивачи смерова у природној стени

Уређивач спортско пењачких смерова Б нивоа – УССБ омогућава опремање спортско пењачких смерова на природној стени болтовима и плочицама као и лепљним клиновима у висини једног растежаја ужета (цуга), асистирање на курсевима, обукама и другим едукативним радионицама које организује КСП ПСС, а у вези са уређивањем спортско пењачких смерова на природној стени и реболтовање постојећих смерова.

Уређивач спортско пењачких смерова А нивоа – УССА омогућава опремање спортско пењачких смерова на природној стени плочицама и болтовима као и лепљеним клиновима у висини већој од једног растежаја ужета (цуга), асистирање на курсевима, обукама и другим едукативним радионицама које организује КСП ПСС, а у вези са уређивањем спортско пењачких смерова на природној стени и реболтовање постојећих смерова.

Обука и полагање за звање је у надлежности Комисија за спортско пењање.

Уређиваче смерова за такмичења именује Комисија за спортско пењање на предлог организатора, са списка уређивача смерова са дозволом за рад.

Редари

Основни посао редара је да се брину о реду и дисциплини у простору где се одржава такмичење. У случају кршења дисциплине од било ког учесника редари су дужни да спрече ескалацију сукоба и да поступе по наредби делегата такмичења чије одлуке су дужни апсолутно да извршавају у сваком тренутку.

Редари могу бити ангажовани и на пословима поделе окрепе на окрепним тачкама.

Редари морају да имају јасно и видљиво обележје да обављају тај посао на такмичењу (флуоресцентне прслуке, наруквице, специјална одела, посебне мајице и слично).

Организатор такмичења је одговоран за ангажовање оптималног броја редара.

Редари могу бити ангажовани као волонтери или по уговору о привременим и повременим пословима односно по неком другом основу који је најповољнији организатору такмичења.

Сниматељи

Посао сниматеља на такмичењу је да снимају такмичење.

Члан 136

Технички организатори такмичења су у обавези да обезбеде службена лица на такмичењу које је под њиховом ингеренцијом. Тачан број и структуру службених лица одређује посебно сваки технички организатор процењујући врсту и ниво такмичења.

У случају физичког напада или вербалног вређања службена лица која буду наведена у списку службених лица, то ће бити отежавајућа околност код одређивања висине казне починиоцу тог дела.

Технички организатор је одговоран за ангажовање оптималног броја службених лица на такмичењима.

Заступник ОО који је технички организатор такмичења је у обавези да најкасније 45 минута пре такмичења, делегату такмичења достави списак свих службених лица који су ангажовани у циљу успешног одржавања такмичења.

Члан 137

Службена лица могу да буду ангажовани као волонтери или по уговору о привременим и повременим пословима, односно по неком другом основу који је најповољнији техничком организатору.

II – ДОЗВОЛЕ ЗА РАД СТРУЧЊАКА У СПОРТУ**1. Врсте дозвола за рад стручњака у спорту****1.1. Врсте дозвола за рад стручњака у спорту - судије**

Члан 138

Овим правилником су предвиђене три врсте (нивоа) дозволе за рад:

- „Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – Судија;
- „Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД - Национални судија;
- „А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – Међународни судија;

КИООДР може издати и Почасну дозволу за рад, која није радна дозвола за рад.

За стицање дозволе за рад, неопходно је испунити опште и посебне услове прописане овим правилником.

Врстом (нивоом) дозволе за рад регулише се компетенција судије може да обавља у планинарству.

Све три врсте (нивоа) дозволе за рад, важе за сва екипна и појединачна такмичења у ПСС.

Члан 139

За стицање **„Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – Судија** - у области планинарско спортских дисциплина на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- завршено најмање средње образовање (најмање III степен стручне спреме);
- положен испит за судију пред Испитном комисијом Стручног савета спортских стручњака (доказ: Уверење о положеном испиту);

Члан 140

За стицање **„Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД - Национални судија** - у области планинарско спортских дисциплина на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- завршено најмање средње образовање (најмање III степен стручне спреме);
- положен испит за Националног судију пред Испитном комисијом Стручног савета спортских стручњака (доказ: Уверење о положеном испиту);

Члан 141

За стицање **„А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – Међународни судија** - у области планинарско спортских дисциплина неопходни су следећи услови:

- одобрење за полагање за Међународног судију (Образац број 043С) (издаје: Комесар за судије)
- одговарајућа дозвола за рад од надлежне Међународне организације, коју је признао ССССС.

Члан 142

ПОЧАСНУ ДОЗВОЛУ ЗА РАД, која није радна дозвола за рад, након предлога Комесара за судије у писаној форми са образложењем Стручном савету спортских стручњака, могу добити:

- судије након 30 година активног рада у планинарско спортским дисциплинама и који су својим радом допринели постизању спортских резултата, или
- доктори наука који су докторирали на матичном предмету из планинарско спортских дисциплина на акредитованим високошколским установама из области спорта или факултета признатих иностраних Универзитета истог образовног усмерења, или
- други спортски радници који су изузетно заслужни за развој ПСС и планинарско спортских дисциплина у ПСС, које предложи Комесар за судије уз писано образложење и званичне доказе о заслуги Стручном савету спортских стручњака;

Члан 143

Важећа **„Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД - Судија** омогућава да на територији Републике Србије, обавља следеће послове:

- могу да суде на свим домаћим такмичењима и свим узрастима (екипним и појединачним) са ограничењем да не могу бити делегирани да буду главне судије на сениорским такмичењима.

Члан 144

Важећа **„Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД - Национални судија** омогућава да (у сарадњи са ПСС и под његовим надзором) на територији Републике Србије, обавља следеће послове:

- председника судијског тима;
- главног судије;
- суђења без ограничења на свим домаћим такмичењима и у свим узрасним категоријама (екипним и појединачним).

Члан 145

Важећа **„А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД - Међународни судија** омогућава да обавља следеће послове:

- Судија такмичења- Председник судијског тима међународних такмичења;
- главног судије;
- суђења на свим домаћим и међународним такмичењима и у свим узрасним категоријама (екипним и појединачним).

1.2. Врсте дозвола за рад стручњака у спорту - делегати

Члан 146

Овим правилником је предвиђен једна врста (ниво) дозволе за рад делегата.

За стицање дозволе за рад, неопходно је испунити опште и посебне услове прописане овим правилником.

Дозволе за рад делегата, важе за сва екипна и појединачна такмичења у ПСС и у свим узрасним категоријама.

1.3. Врсте дозвола за рад стручњака у спорту – менаџер у спорту

Члан 147

Овим правилником су предвиђене три врсте (три нивоа) дозволе за рад:

- „Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – оперативни спортски менаџер,

- „Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – спортски менаџер,
- „А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД - спортски менаџер специјалиста.

Врста (ниво) дозволе за рад регулише врсту стручног рада који спортски стручњак може да обавља у планинарству.

Члан 148

За стицање **„Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД** - оперативни спортски менаџер, неопходни су следећи услови:

- завршен одговарајући програм стручног оспособљавања III нивоа;
- завршене најмање основне струковне студије, односно основне студије за стицање вишег образовања и завршен одговарајући програм стручног оспособљавања II нивоа;
- завршене најмање основне струковне студије, односно основне студије за стицање вишег образовања, са радом на пословима непосредног руковођења, односно управљања организацијама у области спорта (директор, спортски директор, секретар, генерални секретар, председник и потпредседник скупштине или управе) у трајању од најмање осам година.

За стицање **„Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД** - спортски менаџер, неопходни су следећи услови:

- завршене основне струковне студије из области физичког васпитања и спорта (струковни менаџер у спорту), односно основне студије за стицање вишег образовања из области спортског менаџмента;
- завршене основне академске студије у обиму од 240 ЕСПБ из области физичког васпитања и спорта (дипломирани менаџер у спорту);
- завршене основне академске студије у обиму од 240 ЕСПБ, односно основне студије на факултету у трајању од четири године, из области економије, менаџмента и бизниса, права, туризма или организационих наука и завршен одговарајући програм стручног оспособљавања I нивоа или са радом на пословима непосредног руковођења, односно управљања организацијама у области спорта или са вршењем јавне функције у области спорта у трајању од најмање четири године.

За стицање **„А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД** - спортски менаџер специјалиста, неопходни су следећи услови:

- завршене одговарајуће специјалистичке струковне студије (струковни специјалиста менаџер у спорту);
- завршене мастер студије из области економије, менаџмента и бизниса или права, са студијским садржајима из области спортског менаџмента и дипломским радом из спортског менаџмента;
- завршене одговарајуће мастер студије (струковни мастер менаџер у спорту, мастер менаџер у спорту), односно одговарајуће магистарске или докторске (доктор наука у спорту) студије, са завршним радом из области спортског менаџмента.

Члан 149.

Важећа **ДОЗВОЛА ЗА РАД** – менаџера у спорту омогућава:

- оперативно извршне послове (спортски директор, генерални секретар, секретар и сл.); старање о уговорима и трансферима спортиста, организовање такмичења, сусрета и такмичења; организовање система такмичења и учествовање у реализацији система такмичења; планирање коришћења објеката и контрола његовог извршења; припремање програма и пројеката у области спорта и контрола њиховог извршења; припремање састанака стручних органа и органа управљања; надзор над интерном документацијом; интерно информисање чланова о раду организације у области спорта и информисање трећих заинтересованих лица; маркетиншке активности; пропагандне активности; сарадња унутар и између организација у области спорта у земљи и

иностранству; вођење пословања; склапање уговора; спровођење одлука управних и стручних органа организације у области спорта.

1.4. Врсте дозвола за рад стручњака у спорту - Лекар у спорту

Члан 150

Овим правилником су предвиђене три врсте (нивоа) дозволе за рад:

- „Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – службени лекар за такмичења,
- „Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – клупски лекар,
- „А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – лекар спортске репрезентације.

Врста (ниво) дозволе за рад регулише врсту стручног рада који спортски стручњак може да обавља у планинарству.

Члан 151

За стицање **„Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД** – службени лекар за такмичења – у области планинарско спортских дисциплина на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- завршене најмање дипломске академске студије из области медицинских наука и годину дана рада у струци.

За стицање **„Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – клупски лекар** - у области планинарско спортских дисциплина на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- завршене најмање дипломске академске студије у области медицинских наука и три године рада у струци;

За стицање **„А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – лекар спортске репрезентације** - у области планинарско спортских дисциплина на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- завршена најмање дипломске академске студије у области медицинских наука и пет година рада у струци или завршена специјализација из спортске медицине;

Члан 152

Важећа **ДОЗВОЛА ЗА РАД – лекар у спорту** омогућава:

- праћење здравственог стања спортиста и спортских стручњака и њихове физичке и психичке припремљености; давање савета за унапређење здравља спортиста; организовање рада клупске амбуланте, односно амбуланте спортске репрезентације; организовање спровођења периодичних здравствених прегледа спортиста, спортских стручњака и службених лица ОО/репрезентације; вођење клупске/репрезентативне медицинске картотеке; организовање опоравка спортиста; здравствено васпитање спортиста; медицинско дежурство на такмичењима; организовање периодичних тестирања функционалних способности; организовање превентивних медицинских активности; пружање медицинске помоћи спортистима и спортским стручњацима за време тренинга и такмичења;

Важећа **„Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – лекар у спорту** омогућава:

- да буде службени лекар за такмичења – у области планинарско спортских дисциплина на територији Републике Србије;

Важећа **„Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – лекар у спорту** омогућава:

- да буде службени лекар за такмичења;
- да буде клупски лекар;

Важећа **„А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – лекар у спорту** омогућава:

- да буде службени лекар за такмичења;
- да буде клупски лекар;
- да буде лекар спортске репрезентације.

1.5. Врсте дозвола за рад стручњака у спорту - Маркиранти

Члан 153

Овим правилником су предвиђене три врсте (нивоа) дозволе за рад:

- „Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – маркирант,
- „Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – маркирант пројектант,
- „А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – маркирант инструктор.

Врста (ниво) дозволе за рад регулише врсту стручног рада који стручњак у спорту може да обавља у планинарству.

Члан 154

Звање маркирант, маркирант пројектант и маркирант инструктор стиче се полагањем испита код Комисија за планинарске терене Планинарског савеза Србије. Програм за полагање испита је јединствен за територију Републике Србије. Испитна процедура се спроводи на основу одредби Правилника за организовање напредне планинарске обуке и стицање звања у области маркирања.

Члан 155

За стицање **„Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – маркирант** – у области планинарства на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- положен испит за маркиранта пред Испитном комисијом Комисије за планинарске терене Планинарског савеза Србије (доказ: Уверење о положеном испиту, Издаје Комисија за обуку и усавршавање у планинарству);

За стицање **„Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – маркирант пројектант** – у области планинарства на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- положен испит за маркиранта пројектанта пред Испитном комисијом Комисије за планинарске терене Планинарског савеза Србије (доказ: Уверење о положеном испиту, Издаје Комисија за обуку и усавршавање у планинарству);

За стицање **„А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД – маркирант инструктор** – у области планинарства на територији Републике Србије, неопходни су следећи услови:

- положен испит за маркиранта инструктора пред Испитном комисијом Комисије за планинарске терене Планинарског савеза Србије (доказ: Уверење о положеном испиту, Издаје Комисија за обуку и усавршавање у планинарству) и
- завршен најмање програм стручног оспособљавања III нивоа (240 часова) са усмерењем из планинарства (доказ: Уверење о положеном испиту, издаје високошколса установа) .

ПОЧАСНУ ДОЗВОЛА ЗА РАД - „П“, која није радна дозвола за рад, могу добити маркиранти, маркиранти пројектанти и маркиранит инструктори старији од 70 година, на предлог Комисије за планинарске терене Планинарског савеза Србије. Предлог се доставља у писаној форми са образложењем.

Члан 156

Важећа **„Ц“ ДОЗВОЛА ЗА РАД** – маркирант омогућава:

- обележавање (маркирање) и одржавање планинарских путева и других планинарских терена по пројектима које одобрава ПСС и организацију и вођење екипе која обележава и одржава планинарске/пешачке путева и друге планинарске терене у ОО.

Важећа **„Б“ ДОЗВОЛА ЗА РАД** – маркирант пројектант омогућава:

- пројектовање планинарских/пешачких путева и других планинарских терена у ОО и учествовање у практичној обуци маркираната;

Важећа **„А“ ДОЗВОЛА ЗА РАД** – маркирант инструктор омогућава:

- организовање послова обележавања планинарских терена и извођење теоретске и практичне обуке у маркирању;

2. ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 157

Дозвола за рад се издаје на лични захтев стручњака у спорту.

Стручњак у спорту електронским путем на званичну мејл адресе ПСС, поднесе КИООДР комплетну документацију која мора да садржи следећа документа:

- скениран захтев за издавање дозволе за рад попуњен на одговарајућем обрасцу:
 - судије (Образац број 030);
 - делегат (Образац број 039Д);
 - спортски менаџер (Образац број 039М);
 - маркирант, маркирант пројектант и маркирант инструктор (Образац број 039МА);
 - лекар у спорту (Образац број 039Л).
- дигитална фотографија не старија од 6 месеци, у формату JPG или JPEG, величине 3.5 x 4.5 cm, тј. од 300 до 1024 kb;
- скенирана потврда о лекарском прегледу у акредитованој здравственој установи;
- скенирана Дипломе/Уверења о завршеном најмање средњем образовању (најмање III степен стручне спреме);
- скенирана Уверења о положеном испиту за судије/делегате/маркиранте/маркиранте пројектанте/маркиранте инструкторе (Издаје: КПО);
- скенирана Дипломе/Уверења о завршеном високом образовању првог степена (основне струковне студије и основне академске студије) и више образовање на акредитованим високошколским установама из области спорта, или завршеном програму одговарајућег оспособљавања I/II нивоа или потврду (Образац број 028С) о пет година активног судијског стажа у одговарајућој планинарско спортској дисциплини;
- доказ о стеченом степену образовања или стручној оспособљености (скенирана Дипломе или Уверења) у складу са Правилником о номенклатури спортских занимања и звања у Републици Србији /маркирант инструктор/спортски менаџер;
- друге потребне доказе прописане овим правилником, у зависности од врсте дозволе за рад која се тражи;
- скенирана потврда о броју година рада у струци (за лекаре у спорту);
- доказ о уплати накнаде за трошкове за издавање дозволе за рад (уплатница или извод из банке).

Приликом подношења захтева за издавање дозволе за рад обавезно је да се поднесе и комплетна документација у електронском облику (скенирана) у формату JPG или JPEG од 300 до 1024 kb или pdf A4 формата за електронску архиву документа.

КИООДР може захтевати да стручњак у спорту поднесе и друге доказе уколико процени да је то неопходно, као и да изврши проверу веродостојности приложених документа.

Члан 158

По пријему Захтева за издавање дозволе за рад и пратеће документације, најкасније у року од три (3) дана од последњег дана заседања КИООДР предвиђено овим правилником, КИООДР може:

- утврдити да су испуњени услови за издавање дозволе за рад;
- тражити допуну документације коју подносилац захтева мора доставити у року од 5 (пет) дана од дана пријема захтева за допуну. Уколико ни тада документација не буде комплетна, захтев се аутоматски одбацује;
- одбацити или одбити захтев уз писано образложење.

Члан 159

КИООДР издаје одговарајућу дозволу за рад стручњацима у спорту:

1. ако испуњава услове у погледу стручне спреме или стручне оспособљености, односно ако има одговарајуће спортско звање, у складу са Законом и прописима којима се уређује номенклатура спортских занимања и звања и ако испуњава све услове предвиђене овим правилником;
2. ако је члан ПСС, односно ако је посредни члан ПСС преко стручног спортског удружења које је у саставу ПСС;
3. ако је здравствено способан за обављање стручног рада;
4. ако стручњаку у спорту није забрањено обављање рада у планинарском спорту за период важења дозволе за рад;
5. ако уплати накнаду за трошкове издавања дозволе за рад.

Члан 160

КИООДР наредног дана од дана заседања електронске путем са званичне мејл адресе ПСС, обавештава подносиоца захтева о својој одлуци.

Уколико је захтев одбијен, КИООДР је дужно да образлажи разлог за неиздавање дозволе за рад и даје поуку о правном леку (приговор и жалба) са напоменом о органима којима се достављају и роковима достављања.

Члан 161

Уколико КИООДР утврди да су испуњени услови за издавање одређене дозволе за рад, издаје дозволу за рад, коју доставља УО ПСС после предвиђеног рока за приговоре, да је потпише лице овлашћено за заступање ПСС.

Члан 162

У случају издавања дозволе за рад за страног држављанина, исти преузима сва права и обавезе прописане овим правилником и мора да испуњава и друге услове утврђене прописима закона Републике Србије, којима се уређује област запошљавања страних држављана у Републици Србији.

Нострификацију диплома за високо или више образовање које су издате у другим државама, врши надлежни орган Министарства просвете или Покрајинског секретаријата за образовање.

Нострификацију Уверења за стручно оспособљавање које су издате у другим државама врши ССССС/ТК у сарадњи са комисијама планинарско спортских дисциплина у зависности за које је звање Уверење издато.

Члан 163

Председник КИООДР добија шифру уласка у базни камп и он уноси податке издатих, обновљених и одузетих дозвола за рад стручњака у спорту и о временском периоду, на који је дозвола за рад издата у Базни камп;

Подаци из регистра објављени на интернет страници ПСС (у Базном кампу) предствљају званични документ регистра стручњака у спорту ПСС са дозволом за рад.

Члан 164

Висину цене издавања и обнављања дозволе за рад стручњацима у спорту, одређује УО ПСС на предлог КИООДР.

Трошкове издавања дозволе за рад, плаћају ОО или заинтересовани појединци.

3. ИЗГЛЕД И САДРЖАЈ ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 165

Дозвола за рад стручњацима у спорту - лекару у спорту, судијама, делегату, спортском менаџеру и маркирантима се издаје на обрасцу димензије 86X54 мм. Штампа се на 200 грамском картону и налази се у пластифицираном заштитном омоту –бела подлога са црним словима.

Дозвола за рад стручњацима у спорту - лекару у спорту, судијама, делегату и спортском менаџеру и маркиранту на предњој страни, на белој подлози, садржи следеће елементе:

- у горњем левом углу – фотографија спортског стручњака димензија 20 мм дужине и 26 мм ширине;
- у доњем левом углу – датум издавања дозволе за рад;
- у доњем десном углу – датум истека дозволе за рад;
- у горњем десном делу - амблем (грб) ПСС;
- поред амблема (грба) ПСС са леве стране текст на српском језику „ПЛАНИНАРСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ“, а у другом реду „ДОЗВОЛА ЗА РАД“;
- испод амблема (грба) ПСС број дозволе;
- у средњем делу – одштампано је крупније врста (ниво) дозволе за рад, а у продужетку спортско звање стручњака у спорту, а испод име и презиме. У последњем реду у средњем делу на картици је исписан текст: планинарске спортске дисциплине за коју се дозвола издаје.

Појашњење код попуњавања дозволе за рад:

- Име и презиме се уписује фонтом Segoe UI величина слова је 36. Боја слова је црна
- Звање се уписује фонтом Segoe UI величина слова је 26. Боја слова је идентична боји ознаке нивоа дозволе.
- Број дозволе за рад, датум издавања и датум истека дозволе за рад се уписује фонтом Segoe UI величина слова је 26. Боја слова је црна

Члан 166

Дозвола за рад спортског стручњака обавезно садржи:

- лого ПСС;
- име и презиме;
- редни број дозволе за рад;
- врста (ниво) дозволе дозволе за рад;
- датум издавања;
- рок истека;
- фотографију;

Дозвола за рад судија обавезно садржи и судијско звање за једно од пет планинарско спортскох дисциплина:

- за такмичарско пењање у леду и драј тулинг;
- за планинарску оријентацију и рогејнинг;
- за планинарски трекинг;
- за спортско пењање на природној стени;
- такмичења у планинском трчању.

Дозвола за рад делегата обавезно садржи и делегатско звање за једно од шест планинарско спортскох дисциплина:

- за планинарење и пешечење;
- за такмичарско пењање у леду и драј тулинг;
- за планинарску оријентацију и рогејнинг;
- за планинарски трекинг;
- за спортско пењање на природној стени;

- такмичења у планинском трчању.

Изглед дозволе за рад одређује УО ПСС на предлог КИООДР у складу са књигом графичких стандарда ПСС.

Дозволе за рад су власништво ПСС и на захтев власника мора бити враћена.

Члан 167

По правилу, издавање и обнављање дозволе за рад стручњацима у спорту врши се три (3) пута годишње у складу са Правилником о начину и поступку издавања, обнављања и одузимања дозволе за рад спортских стручњака

По правилу, издавање дозволе за рад за делегате врши се се једном годишње: од 30. новембра текуће године до 20. јануара наредне године.

УО ПСС самоиницијативно или на предлог ССССС/ТК/КИООДР/Комисије за планинарске терене/медицинске комисије може одлучити да се дозволе за рад издају/обнављају у ванредним терминима, ако за то постоје оправдани разлози.

Члан 168

Број дозволе за рад је шестоцифрени број са следећим значењем:

- прва два броја представљају последња два броја године у којој се дозвола за рад издаје;
- последња четири броја су идентификациони број стручњака у спорту – редни број/матични број уписа у Регистар стручњака у спорту.

Члан 169

КИООДР наредног дана од потписивања дозволе за рад од лица овлашћеног за заступање ПСС, објављује електронским путем са званичне мејл адресе ПСС, обавештава стручњака у спорту о извршеном издавању дозволе за рад.

Члан 170

Стручњак у спорту у канцелерији ПСС лично (а не путем поште) преузима дозволу за рад. Искључиво на писани захтев, дозвола за рад се доставља поштом – препорученом пошиљком.

Добијањем дозволе за рад судија по аутоматизму постаје члан Стручног савета спортских стручњака, кога чине сви спортски стручњаци са важећом дозволом за рад.

Члан 171

Приликом обављања службене дужности, стручњак у спорту је дужан да носи мајицу ПСС и амблем (беџ), који је јединствен за све стручњаке у спорту и сва такмичења на територији Републике Србије.

Амблем (беџ) је власништво ПСС и на захтев власника мора бити враћен.

4. ДУПЛИКАТ ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 172

Замена (дупликат) дозволе за рад, врши се ако је издата дозвола за рад уништена, оштећена, или изгубљена.

У случају да је дозвола за рад уништена, оштећена или изгубљена стручњак у спорту подноси КИООДР захтев за издавање дупликата дозволе за рад (Образац број 032, Образац број 036М, Образац број 036Л и Образац број 036Д), електронским путем на званичну мејл адресе ПСС. Уз захтев се поднеси и доказ о оглашавању постојеће дозволе за рад неважећом у средствима јавног информисања или интернет страници ПСС.

Поступак издавања дупликата дозволе за рад је истоветан предвиђеном поступку за њено издавање.

Стручњак у спорту који је изгубио дозволу за рад, при подношењу захтева за издавање дозволе за рад може са потврдом (Образац број 033, Образац број 035М, Образац број 035Л и Образац број 035Д) коју је добио од КИООДР, да обавља рад до добијања нове дозволе за рад.

При преузимању нове дозволе за рад, стручњак у спорту обавезно враћа потврду или стару оштећену дозволу за рад која се поништава.

У дупликат дозволе за рад, уписује се истоветан редни број дозволе за рад која је уништена, оштећена или изгубљена и на њој пише дупликат.

УО ПСС на предлог КИООДР прописује висину таксе за издавање и замену дозволе за рад.

5. ПОСТУПАК ОБНАВЉАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 173

Рок трајања важности дозволе за рад је 3 (три) године.

Једном добијена дозвола за рад, испуњењем предвиђених услова овог правилника, може се обнављати неограничено.

Након истека три године, може се вршити поновно обнављање под условима предвиђеним овим правилником.

Члан 174

Стручњак у спорту ради обнављања дозволе за рад, подноси захтев КИООДР/ Комесару за делегате 60 дана пре истека рока на који је дозвола за рад издата.

Уколико КИООДР/ Комесар за делегате у року од 60 дана не реши благовремено поднети захтев, односно својом неажурношћу прекорачи рок до којег је важила претходна дозвола за рад, стручњак у спорту има право да и даље обавља послове које му је омогућавала истекла дозвола за рад, све до тренутка обнављања старе или издавања нове дозволе за рад.

Члан 175

Дозвола за рад се обнавља у складу са овим правилником и Законом о спорту у периоду важења дозволе за рад судијама који су обавили прописано стручно усавршавање.

Ако у току трајања дозволе за рад стручњак у спорту стекне више спортско звање, сматраће се да је испунио стручно усавршавање.

Члан 176

За свако наредно обнављање дозволе за рад, ССССС/ТК/КИООДР/ТК/Комисија за планинарске терене/медицинска комисија може да предложи нове додатне услове или изврши измене постојећих критеријума уз претходну измену и допуну овог правилника на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 177

За обнављање дозволе за рад судије, потребно је у претходном периоду важења дозволе за рад (три године) сакупити најмање 12 бодова у складу са одредбама овог правилника.

За обнављање дозволе за рад делегата, потребно је у претходном периоду важења дозволе за рад (три године) сакупити најмање 12 бодова у складу са одредбама овог правилника.

За обнављање дозволе за рад лекару у спорту потребно је у претходном периоду важења дозволе за рад (три године) присуство на три семинару стручног усавршавања у периоду од 3 године.

За обнављање дозволе за рад спортског менаџера потребно је у претходном периоду важења дозволе за рад (три године) присуство на три семинару стручног усавршавања у периоду од 3 године.

За обнављање дозволе за рад маркиранта/маркиранта пројектантима/маркирантима инструкторима потребно је у претходном периоду важења дозволе за рад (три године) сакупити најмање 12 бодова у складу са одредбама овог правилника:

- Присуство на техничким данима Комисије за планинарске терене - 4 бод;
- пројектовање планинарских/пешачких путева и других планинарских терена - 4 бода;
- организатор или руководилац маркирања - 2 бод;
- учествовањем на маркирању - 1 бод;
- предавач (презентовање) на стручним семинарима и/или обукама - 2 бод;

Ако сматра оправданим, ССССС/медицинска комисија/Комисија за планинарске терене може да не организује стручно усавршавање менаџера/лекара у спорту/маркираната сваке године и тада ће се менаџеру/лекару у спорту/маркиранту за ту годину признати 4 бода из образовне компоненте.

Изузетно у оправданим случајевима (лекарско оправдање, смрт у ужој породици) менаџери/лекари у спорту/маркиранти могу изостати са годишњих стручних усавршавања у складу са одредбама овог правилника и тада ће се менаџеру/лекару у спорту/маркиранту/спортском спасиоцу за ту годину признати 4 бода из образовне компоненте.

У току такмичарске сезоне ССССС/медицинска комисија/Комисија за планинарске терене, може да организује додатну едукацију менаџера/лекара у спорту/маркираната у виду предавања, презентација, семинара и сл, са посебно дефинисаним темама, уколико сматрају да је то потребно.

Износ трошкова учешћа стручног усавршавања, одређује организатор стручног усавршавања.

Члан 178

За обнављање дозволе за рад подноси се КИООДР у писаној форми:

- захтев за обнављање дозволе за рад (Образац број 031, Образац број 038М, Образац број 038МА, Образац број 038Л и Образац број 038Д);
- потврда о лекарском прегледу издата од акредитоване здравствене установе;
- картон судије/делегата/маркиранте о стручном усавршавању (Образац број 037С, Образац број 037Д, Образац број 037МА);
- доказ о стеченом степену образовања или стручне оспособљености (скенирана Диплома или Уверење) – само у случају преласка на виши ниво дозволе за рад;
- скенирана Уверења о положеном испиту за Националне судије (Издаје КПО) – само у случају преласка на виши ниво дозволе за рад;
- потврда о стручном усавршавању (издаје ССССС/ТК/Комесар за делегате/медицинска комисија/Комисија за планинарске терене);
- дигитална фотографија не старија од 6 месеци, у формату JPG или JPEG, величине 3.5 x 4.5 cm, тј. од 300 до 1024 kb;
- доказ о уплати накнаде за трошкове за издавање дозволе за рад (уплатница или извод из банке);
- друге потребне доказе прописане овим правилником, у зависности од врсте дозволе за рад која се тражи.

Приликом подношења захтева за обнављање дозволе за рад обавезно је да се поднесе и комплетна документација у електронском облику (скенирану) у формату JPG или JPEG од 300 до 1024 kb или pdf А4 формата за електронску архиву докумената.

КИООДР може захтевати да стручњаци у спорту поднесе и друге доказе уколико процени да је то неопходно, као и да изврши проверу веродостојности приложених докумената.

Члан 179

По пријему Захтева за обнављање дозволе за рад и пратеће документације, најкасније у року од три (3) дана од последњег дана заседања КИООДР, КИООДР може:

- утврдити да су испуњени услови за обнављање дозволе за рад;
- тражити допуну документације коју подносилац захтева мора доставити у року од 5 (пет) дана од дана пријема захтева за допуну.

Уколико ни тада документације не буде комплетна, захтев се аутоматски одбацује уз писано образложење.

Члан 180

КИООДР наредног дана од дана заседања писмено електронске путем са званичне мејл адресе ПСС, обавештава подносиоца захтева о својој одлуци.

Уколико је захтев одбијен, КИООДР је дужно да образлажи разлог за одбијање одбављања дозволе за рад и даје поуку о правном леку (приговор и жалба) са напоменом о органима којима се достављају и роковима достављања.

Члан 181

Уколико КИООДР утврди да су испуњени услови за обнављање дозволе за рад, обнавља дозволу за рад, коју доставља УО ПСС после предвиђеног рока за приговоре, да потпише лице овлашћено за заступање.

КИООДР наредног дана од потписивања дозволе за рад од лица овлашћеног за заступање, објављује електронским путем на интернет страници ПСС и електронским путем са званичне мејл адресе ПСС обавештава стручњака у спорту о обнављању дозволе за рад.

Члан 182

Аутоматски се брише из регистра спотских стручњака уколико спотски стручњак није испуњенио услове за обнављање дозволе за рад и губи право на дозволу за рад у периоду до:

- једне (1) године, ако му недостаје четири и мање бодова;
- две (2) године, ако му недостаје између пет и осам бодова;
- три (3) године, ако му недостаје између девет и дванаест бодова.

По истеку временског периода из предходног става, стручњак у спорту може да поднесе захтев за издавање дозволе за рад.

6. ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА И ОДУЗИМАЊЕ ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 183

Дозвола за рад аутоматски престаје да важи, на дан истека периода на који је издата.

Дозвола за рад аутоматски престаје да важи, престанком чланства у ПСС.

Дозвола за рад аутоматски престаје да важи на дан истека важећег лекарског прегледа у акредитованој здравственој установи.

Члан 184

КИООДР одузима дозволу за рад у следећим случајевима:

- ако стручњак у спорту престане да испуњава услове за издавање дозволе за рад прописане овим правилником;
- ако обавља рад за коју му није издата дозвола за рад;
- ако је теже прекршио обавезе у вези са стручним радом, утврђене Законом и овим правилником;
- ако му је правноснажном судском одлуком изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности у области спорта, док трају правне последице осуде;
- ако му је изречена мера трајне забране обављања функција у области спорта због повреде антидопинг правила, у складу са Законом о спречавању допинга у спорту;
- ако се накнадно утврди да је поднео неистиниту или кривотворену документацију на основу које му је издата дозвола за рад;
- ако у периоду трајања дозволе за рад изгуби услове неопходне за поседовање издате дозволе за рад;
- ако својим активностима нарушава углед ПСС и служи се нечасним и недозвољеним средствима;

Члан 185

На основу одлуке Органа да је покренут дисциплински поступак у ПСС, стручњаку у спорту против кога је покренут дисциплински поступак, КИООДР ће привремено одузети дозволу за рад, док одлука не постане коначна.

Члан 186

КИООДР наредног дана од дана заседања објављује одлуку КИООДР електронским путем на интернет страници ПСС.

КИООДР наредног дана од дана заседања, путем електронске поште са званичне мејл адресе ПСС обавештава стручњака у спорту коме је одузета дозвола за рад, образлажући разлог за одузимање дозволе за рад и даје поуку о правном леку.

Уколико КИООДР утврди да стручњак у спорту није испунио све прописане обавезе из здравственог или неког другог личног или правног разлога (уз пропратно објашњење) неће му се обновити дозвола за рад и губи право на дозволу за рад у периоду од једне (1) године током које мора да оствари услов сумарног бодовног скорa од четири (4) плус недостатак бодова из периода претходног важења дозволе за рад. По испуњењу ових услова спортски стручњак подноси Захтев за обнављање дозволе за рад уз потребну пратећу документацију.

Члан 187

Приговор и уложена жалба на одлуку КИООДР, не задржава извршење одлуке КИООДР док траје поступак по приговору и жалби, односно док другостепена одлука постане коначна.

Члан 188

Стручњак у спорту коме је одузета дозвола за рад, у року од осам дана од дана пријема коначне одлуке о одузимању дозволе за рад, дужан је да врати издату дозволу за рад. У случају да у предвиђеном року не врати дозволу за рад брише се из регистра стручњака у спорту на одређени временски период не дужи од три године.

Дужину временског периода брисања из регистра стручњака у спорту одређује ССССС/ТК на основу процене укупног претходног рада стручњака у спорту.

По истеку временског периода брисања из регистра стручњака у спорту, спортски стручњак мора да поднесе захтев за издавање дозволе за рад.

Члан 189

Самоиницијативно обављање послова стручњака у спорту без поседовања одговарајуће дозволе за рад, аутоматски суспендује лице без дозволе за рад из започетих послова и захтева покретање поступка пред дисциплинским органом ПСС и пријаву надлежном органу за стручни надзор и инспекцијске послове ресорног министарства.

III – РЕШАВАЊЕ СПОРНИХ СЛУЧАЈЕВА**Приговор**

Члан 190

Против одлуке о издавању или неиздавању, обнављању или необнављању или одузимању дозволе за рад или одбијање захтева за полагање испита, незадовољна страна може поднети приговор КИООДР/Комесару за делегате/Комесару за судије/Комисији за планинарске терене, у року од 3 (три) дана од дана добијања одлуке електронским путем на званичну мејл адресу ПСС.

Приговор на резултате испита, незадовољна страна може поднети приговор Испитној комисији код које је полагао испит, у року од 3 (три) дана од дана пријема резултата испита од стране Испитне комисије. Поступак решавања приговора и жалби на резултате испита је истоветан предвиђеном поступку из претходног става овог члана једино што је у надлежности Испитне комисије (приговори) и ССССС/ТК/Комисије за планинарске терене (жалбе).

Приговор се подноси електронским путем на званичну мејл адресу ПСС и њиме се истичу околности и чињенице којима се оспорава донета одлука, а која би, да је била позната Испитној комисији довела до другачије одлуке.

Члан 191

КИООДР/Комесар за делегате//Комесар за судије/Комисији за планинарске терене је дужна да о приговору одлучи у року од 3 (три) дана од дана пријема приговора и заинтересованим странама достави одлуку у облику решења са образложењем и поуком о правном леку електронским путем са званичне мејл адресе ПСС.

Ако одлука о приговору не буде донета у предвиђеном року, сматраће се да је приговор одбијен, па подносилац приговора има право да после истека рока за доношење одлуке у предвиђеном року овог правилника поднесе жалбу УО ПСС.

Одлучујући по приговору, КИООДР/Комесар за делегате/Комесар за судије/Комисији за планинарске терене може:

- одбацити приговор као неблагоприятан или недозвољен;
- одбити приговор као неоснован или
- усвојити приговор и променути раније донету одлуку.

Приговор је неблагоприятан ако је поднет по истеку рока из претходног члана овог Правилника.

Одлука донета по приговору може се побијати жалбом УО ПСС.

Право на жалбу

Члан 192

Подносилац коме је одбијен приговор од стране КИООДР/Комесара за делегате/Комесара за судије/Комисије за планинарске терене, има право на жалбу УО ПСС у року од 3 (три) дана од пријема одлуке о одбијању.

Жалба се подноси електронским путем на званичну мејл адресу ПСС са истоветном документацијом која је била поднета и КИООДР/Комесару за делегате. Ако документација није истоветна, УО ПСС одбацује жалбу.

Члан 193

Одлучујући по жалби, УО ПСС може:

- одбацити жалбу као неблагоприятну, непотпуну или недозвољену;
- одбити жалбу као неосновану или
- ако сматра да је подносилац жалбе оштећен, може да наложи КИООДР/Комесару за делегате преиспитивање одлуке.

Жалба је неблагоприятна ако је поднета по истеку рока из претходног члана овог правилника.

Одлучујући по жалби, УО ПСС у року од 8 (осам) дана од дана пријема жалбе, доставља своју одлуку електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС, подносиоцу жалбе и КИООДР/Комесару за делегате.

Приликом одлучивања по жалби немају право гласа чланови УО ПСС који су истовремено и чланови КИООДР/Комесар за делегате/Комесар за судије/Комисији за планинарске терене.

Уколико УО ПСС у предвиђеном року не реши благовремено поднету жалбу, односно својом неажурношћу прекорачи рок, сматра се да је подносилац жалбе оштећен, а КИООДР/Комесар за делегате/Комесар за судије/Комисији за планинарске терене је у обавези да преиспита своју одлуку.

Члан 194

У случају да КИООДР/Комесар за делегате/Комесар за судије/Комисији за планинарске терене поново процени да подносилац жалбе не испуњава све услове прописане овим правилником, одлука се сматра коначном и не може је преиначити ниједан орган ПСС. У року од 3 (три) дана од дана пријема одлуке УО ПСС КИООДР/Комесар за делегате/Комесар за судије/Комисији за планинарске терене доставља своју коначну одлуку електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС подносиоцу жалбе и УО ПСС.

Члан 195

Недозвољен приговор, односно жалба је она која није поднета на меморандуму ОО који подноси приговор и није потписана од стране овлашћеног лица и оверена печатом ОО или лице које се сматра оштећеним није члан ПСС или није потписало писмену изјаву.

IV – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 196

У случају да се неко обрати КИООДР са захтевом за приступ информацијама од јавног значаја или да тражи нека лична документа из регистра спортских стручњака или стручњака у спорту, КИООДР одмах по пријему прослеђује захтев, односно допис Председнику ПСС на разматрање УОПСС водећи рачуна да се одговори у законском року.

Члан 197

ССССС и ТК из делокруга својих овлашћења предвиђеним овим правилником дају тумачење о значењу појединих одредби овог правилника, а коначно тумачење даје УО ПСС.

У случају неусаглашености одредби овог Правилника и одредби других Правилника комисија планинарско спортских дисциплина примењују се правила овог Правилника.

Члан 198

Иницијативу за измене и допуне правилника могу дати: комисије планинарско спортских дисциплинама и Службе, Комисија за планинарске терене, медицинска комисија, ТК, Стручни савет спортских стручњака, ССССС, Комисија за нормативна акта или УО ПСС. Иницијатива за измену и допуну правилника се доставља Иницијатива за измену и допуну правилника се доставља ССССС.

Ако ССССС прихвати иницијативу за измене и допуне правилника, покреће поступак за промену правилника, а ако одлучи да не постоје разлози за то, одбацује иницијативу и о томе обавештава даваоце иницијативе.

Након датих предлога, мишљења и примедби, Стручни савет спортских стручњака сачињава предлог измена и допуна правилника и доставља га УО ПСС на усвајање.

Члан 199

Овај правилник ступа на снагу на дан усвајања на седници УО ПСС.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник од 6.10.2022. године.

Спортски директор
Планинарског савеза Србије

Председник
Планинарског савеза Србије

(Андреј Ивошев)

(Исо Планић)